

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO FUNDUSZU
OCHRONY ŚRODOWISKA
i GOSPODARKI WODNEJ W ŁODZI
ZA 2015 ROK**

- I. **WSTĘP**
- II. **DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH**
  - 1. RADA NADZORCZA
  - 2. ZARZĄD
  - 3. BIURO FUNDUSZU
- III. **REALIZACJA POMOCY FINANSOWEJ**
  - 1. FORMY I PODSTAWY PRAWNE UDZIELANIA DOFINANSOWANIA
  - 2. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO WSPARCIA
  - 3. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE POŻYCZKI I DOTACJI
    - 3.1 PROGRAM PRIORYTETOWY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ REALIZOWANYCH PRZY POMOCY ŚRODKÓW EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU ROLNEGO NA RZECZ ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH (PROW) W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ
    - 3.2 PROGRAM PRIORYTETOWY DOTYCZĄCY WYKONANIA PODŁĄCZEŃ BUDYNKÓW DO ZBIORCZEGO SYSTEMU KANALIZACYJNEGO
    - 3.3 PROGRAM PRIORYTETOWY RACJONALIZACJA ZUŻYCIA ENERGII W BUDYNKACH UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ ORAZ ZASOBACH KOMUNALNYCH NALEŻĄCYCH DO JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W CELU ZMNIEJSZENIA EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ DO ATMOSFERY
    - 3.4 PROGRAM PRIORYTETOWY DLA WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ Z ZAKRESU TERMOMODERNIZACJI WIELORODZINNYCH BUDYNKÓW MIESZKALNYCH
    - 3.5 PROGRAM PRIORYTETOWY POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA POPRZECZ LIKWIDACJĄ NISKIEJ EMISJI REALIZOWANY W RAMACH PROGRAMU „KAWKA”
    - 3.6 PROGRAM PRIORYTETOWY DOFINANSOWANIA INWESTYCJI ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH W CELU UZYSKANIA PRZEZ NIE STATUSU REGIONALNYCH INSTALACJI PRZETWARZANIA ODPADÓW (RIPOK)
    - 3.7 PROGRAM PRIORYTETOWY PRZYRODNICZE PERŁY WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO – PROGRAM REWALORYZACJI ZABYTKOWYCH PARKÓW– II EDYCJA
  - 4. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE DOTACJI NA CZĘŚCIOWE SPŁATY RAT KAPITAŁOWYCH KREDYTÓW BANKOWYCH
    - 4.1 PROGRAM PRIORYTETOWY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE GOSPODARKI ŚCIEKOWEJ DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA WYKONANIE PRZYŁĄCZY KANALIZACYJNYCH
    - 4.2 PROGRAM PRIORYTETOWY DOTYCZĄCY PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE OCHRONY WÓD DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA WYKONANIE PRZYDOMOWYCH OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW
    - 4.3 PROGRAM PRIORYTETOWY DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE OCHRONY POWIETRZA DLA OSÓB FIZYCZNYCH ORAZ WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ DOTYCZĄCYCH NISKIEJ EMISJI I WYKORZYSTANIE ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII ORAZ POPRAWY EFEKTYWNOŚCI CIEPLNEJ BUDYNKÓW MIESZKALNYCH
    - 4.4 PROGRAM PRIORYTETOWY DOTYCZĄCY PRZEDSIĘWZIĘĆ W ZAKRESIE OCHRONY ZIEMI DLA OSÓB FIZYCZNYCH NA REALIZACJĘ ZADAŃ ZWIĄZANYCH Z USUWANIEM WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
  - 5. REALIZACJA ZADAŃ POZA PROGRAMAMI PRIORYTETOWYMI
    - 5.1 OCHRONA POWIETRZA
    - 5.2 OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH
    - 5.3 GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI
    - 5.4 OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU
    - 5.5 BADANIA NAUKOWE I EKSPERTYZY/MONITORING ŚRODOWISKA
    - 5.6 EDUKACJA EKOLOGICZNA
    - 5.7 POZOSTAŁE ZADANIA OCHRONY ŚRODOWISKA
  - 6. UMORZENIA
  - 7. REALIZACJA DOTACJI W FORMIE DOPŁAT DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH
  - 8. NAGRODY ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ INNE WYDATKI DOTACYJNE
    - 8.1 NAGRODY
    - 8.2 INNE WYDATKI DOTACYJNE
    - 8.3 PRZELEWY REDYSTRYBUCYJNE
- IV. **DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO**
- V. **DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA**
- VI. **DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA**
- VII. **INWESTYCJE KAPITAŁOWE**
- VIII. **SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA ROCZNEGO PLANU FINANSOWEGO 2015**
- IX. **ZAŁĄCZNIKI**

I. WSTĘP

Szanowni Państwo,

Z przyjemnością przekazuję na Państwa ręce Sprawozdanie z działalności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej za rok 2015. Był to dla kierowanej przeze mnie instytucji rok ważny i naznaczony wieloma istotnymi przedsięwzięciami. O skali zrealizowanych dzięki zespołowi Funduszu zadań niech świadczy kwota ponad 212 mln zł, na jaką opiewają zawarte w roku sprawozdawczym umowy.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi to instytucja nowoczesna i nawiązująca do najwyższych standardów zarządzania. Potwierdziły to przeprowadzone w roku 2015 audyty, których efektem było odnowienie zgodności Zintegrowanego Systemu Zarządzania z wymaganiami norm ISO 9001:2008, 14001:2004 i Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym. W wyniku przeprowadzonych analiz Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A poinformowało o spełnieniu przez Fundusz wszystkich wymogów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) dotyczących dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekzarządzania i audytu (EMAS). Obecnie Fundusz oczekuje na rejestrację w systemie EMAS.

W minionym roku z sukcesem kontynuowaliśmy realizację serii programów priorytetowych skierowanych zarówno do sektora publicznego jak i dedykowanych osobom fizycznym. Wśród nich warto wspomnieć choćby o dobrze znanym już w naszym województwie projekcie „Przyrodnicze perły województwa łódzkiego”. Dzięki środkom rozdysponowanym w ramach programu, świetność odzyskują kolejne zabytkowe parki, po raz kolejny dając dowód, że ochrona środowiska przynosi realne korzyści wszystkim mieszkańcom naszego województwa.

W roku 2015 podjęliśmy także nowe, warte podkreślenia inicjatywy. Należał do nich przede wszystkim program „Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych” skierowany do wspólnot mieszkaniowych. Program cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem o czym świadczyć może aż 98 umów dotacji podpisanych na realizację zadań objętych programem.

Pragnę zwrócić Państwa uwagę na rozpoczęty w roku ubiegłym program priorytetowy dofinansowania inwestycji zagospodarowania odpadów komunalnych w celu uzyskania przez nie statusu Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych RIPOK. Celem programu jest zmniejszenie ilości odpadów komunalnych podlegających składowaniu. To niezwykle ważne zadanie wiąże się z koniecznością wypełnienia zobowiązań jakie nakładają na nasz kraj przepisy prawa wspólnotowego.

Przykłady aktywności Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w roku 2015 można by wliczać. Cześć podjętych działań swoje owoce przyniesie już w roku 2016 i w kolejnych latach. Tak będzie z całą pewnością z programem ograniczenia niskiej emisji, wzrostu efektywności energetycznej i rozwoju rozproszonych odnawialnych źródeł energii KAWKA.

W 2016 roku zapraszam Państwa już do nowej siedziby Funduszu, która jest wzorem budynku w standardzie niskoenergetycznym wykorzystującym dostępne na rynku rozwiązania odnawialnych źródeł energii. Bardzo liczę na Państwa współpracę i wszelkie głosy wspomagające nas w pracy na rzecz ochrony i poprawy stanu środowiska na terenie naszego województwa.

Prezes Zarządu WFOŚiGW w Łodzi

Tomasz Łysek

II. DZIAŁALNOŚĆ ORGANÓW STATUTOWYCH

1. Rada Nadzorcza

Sejmik Województwa Łódzkiego powołał Radę Nadzorczą Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi Uchwałą Nr III/54/06 z dnia 28.12.2006 r., a następnie dokonywał kilkakrotnych zmian jej składu.

Od początku 2015 r. Rada Nadzorcza obradowała w następującym składzie:

- **Izabela Wereśniak-Masri** – Przewodnicząca Rady Nadzorczej wyznaczona przez Ministra Środowiska;
- **Piotr Maks** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Łodzi;
- **Hieronim Andrzejewski** – Sekretarz Rady Nadzorczej, Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody;
- **Świętosław Gołek** – przedstawiciel Sejmiku Województwa Łódzkiego;
- **Ryszard Deluga** – Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi;
- **Michał Ciepłucha** – przedstawiciel organizacji ekologicznych;
- **Wacław Przybylski** – przedstawiciel samorządu gospodarczego.

W dniu 24 lutego 2015 r. Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą nr V/77/15 dokonał zmian w składzie Rady Nadzorczej odwołując z funkcji członka Rady Nadzorczej Pana Świętosława Gołka i powołując w jego miejsce Panią Ilonę Rafalską. Zgodnie z ww. uchwałą od dnia 24 lutego 2015 r. Rada Nadzorcza WFOŚiGW w Łodzi pracowała w następującym składzie:

- **Izabela Wereśniak-Masri** – Przewodnicząca Rady Nadzorczej wyznaczona przez Ministra Środowiska;
- **Piotr Maks** – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Łodzi;
- **Hieronim Andrzejewski** – Sekretarz Rady Nadzorczej, Przewodniczący Regionalnej Rady Ochrony Przyrody;
- **Ilona Rafalska** – przedstawiciel Sejmiku Województwa Łódzkiego;
- **Ryszard Deluga** – Dyrektor Departamentu Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi;
- **Michał Ciepłucha** – przedstawiciel organizacji ekologicznych;
- **Wacław Przybylski** – przedstawiciel samorządu gospodarczego.

W 2015 r. Rada Nadzorcza odbyła 12 posiedzeń podejmując łącznie 142 uchwały.

Istotne decyzje Rady Nadzorczej w 2015 r. to między innymi:

- uchwalenie Programu Priorytetowego "Przyrodnicze perły województwa łódzkiego - program rewaloryzacji zabytkowych parków" (Uchwała Nr 2/I/2015 z 16.01.2015 r.);
- uchwalenie Programu dla wspólnot mieszkaniowych na realizację zadań w zakresie termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych (Uchwała Nr 9/II/2015 z 26.02.2015 r.);
- zatwierdzenie Listy Przedsięwzięć Priorytetowych WFOŚiGW w Łodzi na 2016 rok (Uchwała Nr 60/VI/2015 z dnia 23.06.2015 r.);
- uchwalenie Programu priorytetowego dofinansowania inwestycji zagospodarowania odpadów komunalnych w celu uzyskania przez nie statusu Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) (Uchwała Nr 69/VI/2015 z dnia 23.06.2015 r.);
- uchwalenie Programu "Poprawa jakości powietrza poprzez likwidację niskiej emisji realizowana w ramach Programu KAWKA (Uchwała Nr 93/IX/2015 z dnia 30.09.2015 r.);
- aneksowanie „Strategii działania WFOŚiGW w Łodzi na lata 2013-2016 z perspektywą do 2020 roku” (Uchwała Nr 111/X/2015 z dnia 22.10.2015 r.);
- zatwierdzenie zmian w „Planie Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2015 rok” (Uchwała Nr 112/X/2015 z dnia 22.10.2015 r.);
- zatwierdzenie zmian w „Planie Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2015 rok” (Uchwała Nr 120/XI/2015 z dnia 23.11.2015 r.);
- zatwierdzenie "Planu Działalności WFOŚiGW w Łodzi na rok 2016" (Uchwała Nr 121/XI/2015 z dnia 23.11.2015 r.);
- zatwierdzenie wyboru podmiotu do badania sprawozdania finansowego za 2015 r. (Uchwała Nr 122/XI/2015 z dnia 23.11.2015 r.);

- wprowadzenie zmian do „Zasad udzielania pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW w Łodzi” (Uchwała Nr 132/XII/2015 z dnia 18.12.2015 r.);
- zatwierdzenie Roczno sprawozdania Zarządu z działalności WFOŚiGW w Łodzi za rok 2014 (Uchwała Nr 18/III/2015 z dnia 30.03.2015 r.);
- zatwierdzenie Sprawozdania finansowego WFOŚiGW w Łodzi za rok 2014 (Uchwała Nr 19/III/2015 z dnia 30.03.2015 r.);
- o pokryciu straty za rok 2014 (Uchwała Nr 20/III/2015 z dnia 30.03.2015 r.).

W 2015 r. Rada Nadzorcza podjęła na wniosek Zarządu łącznie 64 uchwały dotyczące udzielenia dofinansowania w łącznej wysokości **138.452.242,00 zł**, z czego **97.660.956,00 zł w formie pożyczek**, **3.406.098,00 zł w formie pożyczek pomostowych** oraz **42.250.526,00 zł w formie dotacji**.

Rada Nadzorcza rozpatrzyła w ciągu roku sprawozdawczego 35 wniosków o umorzenie pożyczek oraz 4 wnioski o zmianę przeznaczenia środków pochodzących z częściowego umorzenia pożyczek. łączna kwota dokonanych umorzeń w 2015 r. wyniosła 7.398.583,26 zł.

Członkowie Rady Nadzorczej na każdym posiedzeniu otrzymywali miesięczne zestawienia: złożonych wniosków o dofinansowanie, wniosków rozpatrzonych negatywnie przez Zarząd, zawartych umów pożyczek, dotacji oraz udostępnienia środków państwowym jednostkom budżetowym, środków wypłaconych w ramach zawartych umów, przeprowadzonych kontroli dofinansowanych zadań oraz informacje o realizacji zadań Funduszu jako Instytucji Wdrażającej POIiŚ. Ponadto Członkom Rady Nadzorczej przekazywane były kwartalne analizy planowanych przepływów pieniężnych Funduszu na lata 2015 – 2019.

Zarząd na bieżąco informował Członków Rady Nadzorczej o prowadzonych przez Fundusz postępowaniach sądowych i egzekucyjnych.

2. ZARZĄD

W 2015 r. Zarząd WFOŚiGW W Łodzi obradował w następującym składzie:

1. Prezes Zarządu	– Tomasz Łysek;
2. Zastępca Prezesa Zarządu	– Andrzej Czapla;
3. Zastępca Prezesa Zarządu	– Bohdan Cezary Dzierżek;
4. Zastępca Prezesa Zarządu	– Wiesław Łukomski;
5. Zastępca Prezesa Zarządu	– Zbigniew Stasiak.

W roku sprawozdawczym Zarząd Funduszu odbył 59 posiedzeń, podejmując łącznie 3.097 uchwał.

W 2015 r. praca Zarządu Funduszu koncentrowała się głównie na:

- podejmowaniu decyzji o udzielaniu dofinansowania w formie pożyczek, dotacji oraz w formie przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym;
- podejmowaniu decyzji o częściowym umorzeniu pożyczek;
- podejmowaniu decyzji o przyznawaniu dotacji w formie częściowych spłat kapitału kredytów bankowych oraz dopłat do oprocentowania kredytów bankowych;
- akceptacji zmian warunków zawartych umów;
- bieżącej analizie przychodów i wydatków WFOŚiGW w Łodzi;
- przygotowaniu wniosków przedkładanych Radzie Nadzorczej o zatwierdzenie dofinansowania zadań ze środków Funduszu, w których wartość pomocy finansowej przekraczała 0,5% przychodów uzyskanych przez Fundusz w roku 2014;
- opiniowaniu wniosków przedkładanych Radzie Nadzorczej do decyzji o częściowym umorzeniu pożyczek;
- gospodarowaniu środkami Funduszu;
- realizowaniu uchwał i zaleceń Rady Nadzorczej.

W 2015 r. Zarząd Funduszu ogłosił kolejne edycje następujących konkursów:

- „Ekobelfry” – V edycja;
- „EkoAktywni” – II edycja;
- „Ekologiczny magister i doktor” – II edycja

oraz obejmował wiele przedsięwzięć Patronatem Zarządu WFOŚiGW w Łodzi.

Łączna pomoc finansowa udzielona beneficjentom realizującym zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w 2015 r. na podstawie decyzji Zarządu wyniosła w formie: pożyczek – **30.058.105,00 zł**, dotacji – **46.985.549,38 zł**, przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym – **8.443.651,00 zł**, częściowych spłat kapitału kredytu bankowego – **13.927.415,00 zł**, dopłat do oprocentowania kredytów bankowych – **490.413,00 zł**.

Ponadto Zarząd dokonał częściowego umorzenia przyznanych pożyczek na łączną kwotę **5.664.498,85 zł**.

Realizując decyzje Zarządu i Rady w 2015 r. Fundusz zawarł **987 umów na łączną kwotę 212.701.534,26 zł**.

3. BIURO FUNDUSZU

Struktura organizacyjna i zatrudnienie

Biuro WFOŚiGW w Łodzi powołane jest do obsługi techniczno-organizacyjnej organów Funduszu realizujących zadania statutowe.

Na dzień 31.12.2015 r. w skład Biura WFOŚiGW w Łodzi wchodziły następujące zespoły: Finansowo-Księgowy, Administracyjny, Systemu Zarządzania, Radców Prawnych, Obsługi i Oceny Wniosków, Przygotowania Umów i Współpracy z Bankami, Realizacji Umów, ds. Funduszy Unii Europejskiej, ds. Analiz i Planowania, ds. Promocji, Kontroli Zewnętrznej oraz Samodzielne Stanowisko ds. Nadzoru Właścicielskiego nad Spółkami/Zastępca Administratora Bezpieczeństwa Informacji.

W dniu 4 grudnia 2015 r. Zarząd WFOSIGW w Łodzi podjął uchwałę nr 2823/2015 wprowadzającą, obowiązującą od dnia 1 stycznia 2016 r. Regulamin organizacyjny Biura Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, który określa nową strukturę organizacyjną i zakres działania wszystkich komórek organizacyjnych Biura Funduszu.

Faktyczne zatrudnienie w WFOŚiGW w Łodzi na dzień 31.12.2015 r. wynosiło 103,5 etatów, w tym 5 członków Zarządu.

Zarządzenia Prezesa

W roku sprawozdawczym Prezes Zarządu WFOŚiGW w Łodzi wydał 55 Zarządzeń regulujących pracę Biura Funduszu, którymi m.in. wprowadził: nową edycję „Księgi Zintegrowanego Systemu Zarządzania” i „Polityki Zintegrowanego Systemu Zarządzania WFOŚiGW w Łodzi”, „Deklarację środowiskową EMAS”, zaktualizowaną dokumentację oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy.

Kontrole zewnętrzne

W 2015 r. działalność Biura Funduszu była kontrolowana przez Archiwum Państwowe w Łodzi w zakresie: zgodności przepisów z ustawą i aktami wykonawczymi, stosowania przepisów kancelaryjno-archiwalnych, stanu pomieszczeń magazynowych archiwum zakładowego, zbioru i stanu dokumentacji, ewidencji archiwalnej oraz wykonania zaleceń pokontrolnych.

Zintegrowany System Zarządzania zgodny z wymaganiami norm ISO 9001:2008, 14001:2004, Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym oraz Systemu Ekozarządzania i Audytu EMAS

W dniach 18-20 maja 2015 r. jednostka certyfikująca Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A przeprowadziła audit odnowienia na zgodność Zintegrowanego Systemu Zarządzania z wymaganiami norm ISO 9001:2008, 14001:2004 i Systemu Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym. Na podstawie rekomendacji audytora wiodącego oraz dokumentacji auditu, Fundusz otrzymał certyfikat na zgodność Zintegrowanego Systemu Zarządzania z wymaganiami norm ISO 9001:2008, 14001:2004 oraz certyfikat na zgodność z Systemem Przeciwdziałania Zagrożeniom Korupcyjnym.

W dniach 2-3 grudnia 2015 r. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A przeprowadziło audit mający na celu ocenę skuteczności wdrożenia systemu EMAS oraz prawidłowości opracowania Deklaracji środowiskowej. Efektem auditu było oświadczenie weryfikatora środowiskowego wydane 17 grudnia 2015 r. informujące o spełnieniu przez Fundusz wszystkich wymogów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) dotyczących dobrowolnego udziału organizacji w systemie ekozarządzania i audytu (EMAS). W 2016 r. Fundusz oczekuje na rejestrację w krajowym systemie EMAS.

Celem potwierdzenia poprawnego funkcjonowania zintegrowanego systemu zarządzania, przeprowadzono w roku sprawozdawczym łącznie 19 auditów wewnętrznych, obejmujących swym zakresem wszystkie zidentyfikowane procesy w Funduszu.

W 2015 r. zatwierdzono nowe edycje 10 funkcjonujących procedur systemowych.

Od 1 stycznia 2016 r. Fundusz prowadzi działalność w nowej siedzibie zlokalizowanej w Łodzi przy ulicy Stanisława Dubois 118.

III. REALIZACJA POMOCY FINANSOWEJ

1. FORMY I PODSTAWY PRAWNE UDZIELANIA DOFINANSOWANIA

W 2015 r. Fundusz udzielał dofinansowania w formie:

- pożyczki, w tym pożyczki pomostowej;
- dotacji; w tym w formie dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych oraz częściowej spłaty kapitału kredytów bankowych;
- przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym.

Dofinansowanie było udzielane na podstawie umów cywilnoprawnych, w oparciu o Zasady udzielania pomocy finansowej ze środków WFOŚiGW w Łodzi oraz programy priorytetowe, a także na podstawie zawartych umów z bankami w oparciu o Regulamin udzielania przez WFOŚiGW w Łodzi dotacji w formie dopłat do oprocentowania oraz dokonywania częściowych spłat kapitału kredytów bankowych oraz programy priorytetowe.

Ponadto, udzielając pomocy finansowej, Fundusz działał w oparciu o następujące dokumenty:

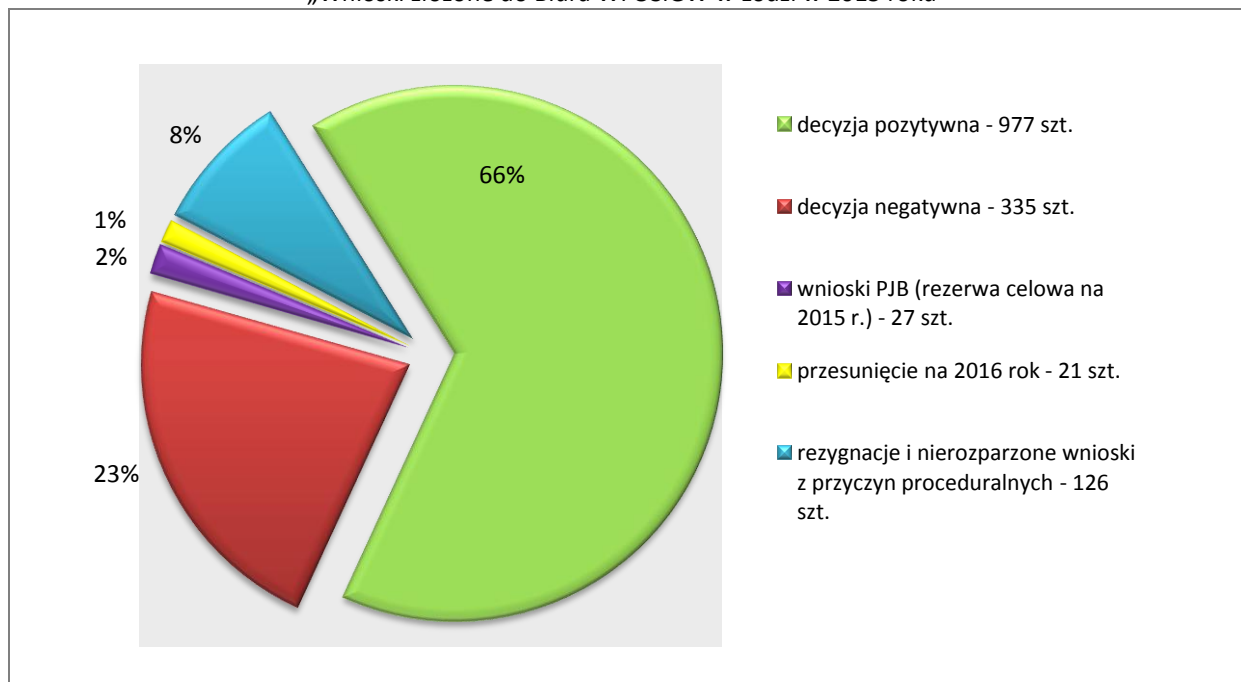
- Kryteria wyboru przedsięwzięć finansowanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi;
- Listę przedsięwzięć priorytetowych Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na 2015 rok;
- Procedury udzielania dofinansowania na realizację zadań ze środków WFOŚiGW w Łodzi;
- Katalog kwalifikacji kosztów dla zadań dofinansowywanych ze środków WFOŚiGW w Łodzi.

2. REALIZACJA PLANU FINANSOWEGO WSPARCIA

Złożone wnioski

W 2015 r. do Funduszu wpłynęło łącznie 1.486 wniosków o udzielenie pomocy finansowej w formie pożyczki, dotacji i przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym, w tym również o przyznanie promes dofinansowania. Ponadto do rozpatrzenia w 2015 r. pozostało 36 wniosków złożonych w 2014 r.

Wykres nr 1
„Wnioski złożone do Biura WFOŚiGW w Łodzi w 2015 roku”

Spośród wszystkich złożonych w 2015 r. do Funduszu wniosków o dofinansowanie 977 zostało rozpatrzonych pozytywnie. W czternastu przypadkach wnioskodawcy złożyli rezygnację po podjęciu decyzji o dofinansowaniu, a w dwóch przypadkach zrezygnowano z dofinansowania po zawarciu umowy. Ponadto w stu dwudziestu

sześciu przypadkach złożono rezygnację lub wnioski nie były rozpatrywane z przyczyn proceduralnych. Negatywnie rozpatrzono 335 wniosków, 21 wniosków pozostało do rozpatrzenia w 2016 r.

W 2015 r. spośród wniosków złożonych z 2014 r. 30 zostało rozpatrzonych pozytywnie, w czterech przypadkach nastąpiła rezygnacja z przyznanego dofinansowania, 1 wniosek rozpatrzono negatywnie, 5 wniosków nie zostało rozpatrzonych z przyczyn proceduralnych lub nastąpiły rezygnacje z ubiegania się o dofinansowanie. Ostatecznie w 2015 r. zawarto 987 umów o dofinansowanie (w tym 26 umowy na podstawie wniosków złożonych w 2014 r.) na łączną kwotę 212.701.534,26 zł, w tym:

- 113 pożyczek (92.163.962,85 zł);
- 60 pożyczek i dotacji (49.323.549,58 zł);
- 2 pożyczki pomostowe (2.555.497,00 zł);
- 790 dotacji (60.716.621,83 zł);
- 22 umowy przekazania środków (7.941.903,00 zł).

Państwowe jednostki budżetowe w 2015 r. do Funduszu złożyły 27 wniosków na potrzeby ustalenia rezerwy celowej na 2016 r.

Plan Działalności – Plan Finansowego Wsparcia

Plan Działalności WFOŚiGW w Łodzi na 2015 rok został zatwierdzony przez Radę Nadzorczą Funduszu w dniu 26.11.2014 r. Uchwałą nr 130/XI/2014. Pierwotny Plan Finansowego Wsparcia (PFW) został uchwalony na kwotę 250 mln zł. W listopadzie 2015 r. zmniejszono kwotę Planu do wysokości 230 mln zł.

Zmiany w Planie Działalności – Planie Finansowego Wsparcia wynikały z potrzeby urealnienia zawartych w nim założeń.

Tabela nr 1

„Plan Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2015 rok po wprowadzonych zmianach”

Rodzaj beneficjenta	Plan Ogółem [tys. zł]	Dotacje oraz Przekazanie Środków [tys. zł]	Pożyczki [tys. zł]
Sektor finansów publicznych	123.800,00	83.800,00	40.000,00
Poza sektorem finansów publicznych	106.200,00	16.200,00	90.000,00
Razem	230.000,00	100.000,00	130.000,00

Tabela nr 2

„Realizacja Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2015 r. w odniesieniu do Planu pierwotnego i po wprowadzonych zmianach”

Rodzaj beneficjenta	Pierwotny Plan Ogółem ¹ [tys. zł]	Wykonanie Pierwotnego Planu [%]	Plan po zmianach ² [tys. zł]	Wykonanie Planu po zmianach [%]
Sektor finansów publicznych	156.300,00	73,2%	123.800,00	89,2%
Poza sektorem finansów publicznych	93.700,00	115,0%	106.200,00	101,5%
Razem	250.000,00	87,0%	230.000,00	94,6%

¹ Pierwotny Plan – pierwsza wersja Planu Działalności WFOŚiGW w Łodzi na 2015 r. wprowadzona uchwałą Rady Nadzorczej Nr 130/XI/2014 z dnia 26 listopada 2014 r.

² Plan po zmianach – Planu Finansowego Wsparcia po wprowadzonych zmianach uchwałą Rady Nadzorczej Nr 120/XI/2015 z dnia 23 listopada 2015 r.

Wykonanie Planu Finansowego Wsparcia w 2015 r. w 94,6% wynikała z zawierania umów na niższe kwoty niż wielkość przyznanego przez Radę Nadzorczą albo Zarząd dofinansowania, co było związane ze zmianami wartości zadania po przeprowadzonych wyborach wykonawcy/dostawcy. Dodatkowo, na niepełne wykonanie planu, miały wpływ rezygnacje beneficjentów z przyznanego dofinansowania.

W roku sprawozdawczym większość dofinansowania przyznanego ze środków Funduszu przypadła na dziedzinę Ochrona Powietrza – łącznie ponad 83 mln zł, co stanowi 38% dofinansowania przyznanego w 2015 r.

Tabela nr 3
 „Realizacja Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi w latach 2010-2015”

Forma dofinansowania	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Pożyczka	91%	98%	99%	98%	96%	96%
Dotacja	93%	93%	89%	85%	89%	93%
Ogółem	94%	97%	96%	94%	94%	95%
Realizacja Planu Finansowego Wsparcia*	205 mln	190 mln	277 mln	267 mln	295 mln	218 mln

*łącznie z przekazaniem środków dla PJB oraz z aneksami zwiększającymi zawartymi do umów z zawartych w latach ubiegłych - w 2015 r. kwota wyniosła 12,81 mln zł.

Szczegółową realizację Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi w 2015 r. w podziale na formę prawną beneficjenta obrazuje tabela stanowiąca Załącznik nr 1 do niniejszego Sprawozdania.

3. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE POŻYCZKI I DOTACJI

3.1 Program priorytetowy dla przedsięwzięć realizowanych przy pomocy środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW) w zakresie gospodarki wodno-ściekowej

Celem programu jest poprawa stanu wód podziemnych i powierzchniowych oraz zaopatrzenie mieszkańców w wodę na obszarach wiejskich. Okres wdrażania programu to lata 2012-2015. Formą dofinansowania jest pożyczka z dotacją, przy czym kwota dotacji może stanowić do 50% kwoty możliwego dofinansowania w przypadku zadań realizowanych przez gminy na terenach objętych ochroną np.: obszary Natura 2000, obszary chronionego krajobrazu, rezerwy przyrody bądź parki krajobrazowe, a do 40% kwoty możliwego dofinansowania w pozostałych przypadkach.

Tabela nr 4
 „Realizacja Programu Priorytetowego PROW w latach 2012-2015”

Forma	Puła środków Program [zł]	Kwota zawartych umów [zł]	Kwota wypłacona [zł]
2015			
Pożyczka	23.217.001,19	8.463.768,29	8.463.768,29
Dotacja	21.043.211,29	6.725.518,29	6.725.518,29
Razem 2015	44.260.212,48	15.189.286,58	15.189.286,58
2012-2015			
Pożyczka	63.000.000,00	48.246.767,10	43.738.436,30
Dotacja	57.000.000,00	42.682.307,00	38.546.916,98
Razem Program	120.000.000,00	90.929.074,10	82.248.353,28

W ramach **Programu Priorytetowego PROW w latach 2012-2015** Fundusz przekazał Beneficjentom dofinansowanie w łącznej wysokości 82.284.353,28 zł w tym 43.738.436,30 zł w formie pożyczki i 38.545.916,98 zł w formie dotacji. Daje to wykorzystanie środków z programu na poziomie około 70% na co złożyło się m.in.: niższe od kosztorysowych koszty realizacji inwestycji oraz częste zwiększanie poziomu dofinansowania inwestycji ze środków UE.

W 2015 r. w ramach ww. programu, Fundusz zawarł umowy z 37 gminami województwa łódzkiego w formie pożyczki i dotacji oraz 2 umowy o dofinansowanie w formie pożyczki ze spółkami gminnymi. Spośród beneficjentów udzielonej pomocy jedno z największych zadań realizowane były przez Gminy: Inowłódz, Strzelce Wielkie, Żarnów, Kocierzew Południowy, Brzeziny, Bolimów, Kodrąb, Nowa Brzeźnica, Goszczanów i Brąszewice oraz przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie.

W ramach programu zawarto między innymi umowy z:

- **Gminą Inowłódz** w kwocie łącznej 2.142.521,00 zł, na budowę oczyszczalni ścieków w Zakościelu o przepustowości 650 m³/d;
- **Gminą Żarnów** w kwocie łącznej 891.346,00 zł na budowę sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 6.762,00 mb wraz ze 106 szt. odcinków w kierunku posesji;
- **Przedsiębiorstwem Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Opocznie** w kwocie 863.333,00 zł, na budowę sieci kanalizacji sanitarnej o łącznej długości 4.436,00 mb wraz z 71 szt. odcinków w kierunku posesji;
- **Gminą Kocierzew Południowy** w kwocie łącznej 781.243,00 zł, na budowę 164 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie Gminy o łącznej przepustowości 158 m³/d.

Tabela nr 5

„Realizacja Programu priorytetowego PROW w latach 2012-2015 r. – efekty ekologiczne i rzeczowe”

Rodzaj efektu	Jednostka	Plan Program	Plan z umów zawartych 2012-2015	Realizacja z umów 2015	Łączna realizacja 2012-2015
Budowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków	szt.	12	11	3	11
Ilość oczyszczonych ścieków komunalnych	m ³ /rok	5.200.000	887.827	2.190	287.826
Budowa sieci kanalizacji sanitarnej	mb	360.000	391.502	59.063	392.841
Umożliwienie wykonania przyłączy kanalizacyjnych przez właścicieli nieruchomości	szt.	5.100	6.848	1.120	7.044
Budowa sieci wodociągowej	mb	150.000	161.277	60.784	163.653
Dostarczenie mieszkańcom wody o odpowiednich parametrach jakościowych	m ³ /rok	590.000	512.155	0	227.822
Umożliwienie wykonania przyłączy wodociągowych przez właścicieli nieruchomości	szt.	860	595	151	595
Budowa lub modernizacja stacji uzdatniania wody	szt.	30	30	11	30
Pobór wody - SUW	m ³ /rok	4.900.000	3.877.448	1.123.959	2.728.622
Wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	3.000	3.084	715	3.084
Budowa sieci kanalizacji deszczowej	mb	3.000	2.382	-	2.538
Ilość odprowadzonych wód opadowych i roztopowych	m ³ /rok	12.000	52.637	-	-

Z danych zawartych w powyższej tabeli wynika, iż większość z planowanych efektów została bądź zostanie osiągnięta w kolejnych latach. Jednak pomimo wybudowania/zmodernizowania zakładanych ilości oczyszczalni ścieków i stacji uzdatniania wody planowane efekty ekologiczne z zawartych umów w postaci: ilości oczyszczonych ścieków komunalnych oraz poboru wody-SUW, są zdecydowanie niższe od zakładanych w Programie. Powodem zaistniałej sytuacji może być mniejsza od zakładanej przepustowość/wydajność obiektów wybudowanych/zmodernizowanych w ramach Programu.

3.2 Program Priorytetowy dotyczący wykonania podłączeń budynków do zbiorczego systemu kanalizacyjnego

Celem programu jest poprawa stanu wód powierzchniowych i podziemnych na terenie województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie przedsięwzięć mających na celu wypełnienie wymogów Dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych. Okres wdrażania programu to lata 2014-2016.

Formą dofinansowania jest dotacja do 50% kosztów całkowitych zadania, przy czym dotacja na wykonanie jednego podłączenia budynku do kanalizacji sanitarnej nie może przekroczyć 3.000,00 zł.

Tabela nr 6

„Realizacja Programu Priorytetowego "Podłączenia do kanalizacji" w 2014-2015 roku.”

Rok	Pula środków Program [zł]	Kwota zawartych umów [zł]	Kwota wypłacona [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
2015	8.000.000,00	4.247.688,88	985.193,00	3.237.937,88
Razem Program 2014-2015		4.979.108,51	1.415.451,26	3.412.319,27

W 2015 r. w ramach ww. programu, Fundusz zawarł umowy z Gminami: Sieradz, Tomaszów Mazowiecki, Poświętne, Koluszki, Zduny, Bełchatów (2 umowy); Miastami: Kutno, Piotrków Trybunalski i Sieradz oraz Ozorkowskim Przedsiębiorstwem Komunalnym Sp. z o.o. i Zakładem Gospodarki Wodno-Kanalizacyjnej w Tomaszowie Mazowieckim Sp. z o.o.

W wyniku realizacji ww. umów do zbiorczego systemu kanalizacyjnego zostaną podłączone 2.574 posesje, co pozwoli na likwidację nieszczelnych szamb i odprowadzenie ścieków komunalnych w sposób zorganizowany na oczyszczalnię ścieków. Przyczyni się to do ograniczenia zanieczyszczenia wód gruntowych i gleby przez ścieki komunalne przesiąkające z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych.

W ramach umów zawartych w latach 2014-2015 zostaną podłączone do zbiorczego systemu kanalizacji łącznie 3.152 posesje.

3.3 Racjonalizacja zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz zasobach komunalnych należących do jednostek samorządu terytorialnego w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery

Celem programu jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery poprzez realizację inwestycji polegających na kompleksowej modernizacji budynków, służącej racjonalizacji zużycia energii oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Pomoc udzielana jest w formie pożyczki i dotacji, przy czym otrzymanie dotacji jest uwarunkowane zaciągnięciem pożyczki. Łączna kwota wsparcia wynosi do 95% kosztów całkowitych zadania, przy czym dotacja nie może przekroczyć 50% kwoty możliwego dofinansowania. Dofinansowanie jest udzielane na prowadzone, według standardów efektywności energetycznej i ekonomicznej, działania wskazane w audycie energetycznym budynku jako optymalny wariant przedsięwzięcia. Zakres inwestycji obejmuje przebudowę systemów grzewczych wraz z wymianą lub modernizacją energooszczędnych i nie ekologicznych źródeł ciepła, również w skojarzeniu z technologiami odnawialnych źródeł energii, docieplenie obiektu oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, jak również wymianę systemów wentylacji i klimatyzacji oraz oświetlenia wewnętrznego na energooszczędne.

Tabela nr 7

„Realizacja Programu Priorytetowego "Racjonalizacja zużycia energii" w 2015 roku.”

Forma dofinansowania	Planowana do rozdysponowania, pula środków na lata 2015-2016 [zł]	Kwota umów zawartych w 2015 r. [zł]	Kwota wypłacona z umów zawartych w 2015 r. [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
Pożyczka	20.000.000,00	11.979.859,00	8.600.602,00	3.379.257,00
Dotacja	20.000.000,00	11.979.858,00	5.079.850,48	6.900.007,52
RAZEM	40.000.000,00	23.959.717,00	13.680.452,48	10.279.264,52

W ramach ww. programu wdrożonego na lata 2015-2016 Fundusz zawarł w 2015 r. 22 umowy o dofinansowanie w formie pożyczki i dotacji.

Największe wsparcie finansowe przyznano dla:

- **Miasta Łodzi** na realizację inwestycji polegających na termomodernizacji oświatowych obiektów gminnych, w proporcjach 50% dotacja, 50% pożyczka:

- Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 34 oraz Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 1 w kwocie łącznej 6.000.000,00 zł;
  - Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 190 przy ul. Malczewskiego 34/37 wraz z modernizacją pływalni w wysokości 4.584.060,00 zł;
  - Termomodernizacja Szkoły Podstawowej nr 193 oraz Publicznego Gimnazjum nr 44 w kwocie 2.300.130,00 zł;
- **Powiatu Rawskiego** na termomodernizację kompleksu budynków Szpitala Św. Ducha w Rawie Mazowieckiej, w kwocie 2.828.910,00 zł;
- **Gminy Łask** realizującej zadanie przebudowa i termomodernizacja budynku biurowo-warsztatowego w wysokości 1.219.672,00 zł.

Tabela nr 8

„Realizacja Programu priorytetowego "Racjonalizacja zużycia energii" w 2015 roku. – efekty ekologiczne i rzeczowe”

Rodzaj efektu	Plan Program	Planowane do osiągnięcia efekty z umów zawartych w 2015 r.
Ilość wykonanych prac termomodernizacyjnych	60 sztuk	26 sztuk
Redukcja lub uniknięcie CO ₂ do atmosfery	8.800 Mg/rok	6.774 Mg/rok

3.4 Program priorytetowy dla wspólnot mieszkaniowych na realizację zadań w zakresie termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych

W 2015 r. Rada Nadzorcza Funduszu uchwaliła nowy program priorytetowy przeznaczony dla wspólnot mieszkaniowych.

Celem Programu jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery poprzez realizację inwestycji polegających na termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych, prowadzącej do racjonalizacji zużycia energii oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Pomoc udzielana jest w formie dotacji, a wysokość jej dofinansowania wynosi do 30% kosztów całkowitych zadania.

Za koszty zadania uznaje się koszty związane z jego realizacją, służące uzyskaniu efektu rzeczowego i ekologicznego, przeznaczone na zakup instalacji i urządzeń do produkcji energii, w tym ze źródeł odnawialnych, wraz z niezbędnym oprzyrządowaniem, zakup materiałów niezbędnych do realizacji prac termomodernizacyjnych, materiały i urządzenia do wykonania lub modernizacji instalacji c.o. lub c.w.u., wykonanie sieci i instalacji gazowej na terenie i w obiekcie odbiorcy gazu, z uwzględnieniem prac ziemnych niezbędnych do położenia ww. sieci i instalacji, koszty budowy lub modernizacji wężła cieplnego w zakresie c.o. i c.w.u., koszty wykonania lub modernizacji przyłącza do miejskiej sieci ciepłowniczej z uwzględnieniem prac ziemnych niezbędnych do położenia ww. przyłącza.

Tabela nr 9

„Realizacja Programu Priorytetowego "Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych" w 2015 r.”

Forma dofinansowania	Planowana do rozdysponowania pula środków na rok 2015 [zł]	Kwota umów zawartych w 2015 r. [zł]*	Kwota wypłacona z umów zawartych w 2015 r. [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
Dotacja	6.000.000,00	6.259.046,00*	193.235,00	6.065.811,00

* Kwota 259.046,00 dotyczy 4 umów warunkowych, których realizacja zaczyna się lub kończy w 2016 r., a jako warunek wypłaty środków wskazano zaakceptowanie przez Radę Nadzorczą Funduszu zwiększenie budżetu Programu. Kwota budżetu została zwiększona przez Radę Nadzorczą w styczniu 2016 r.

W ramach ww. programu Fundusz zawarł w 2015 r. 98 umów o dofinansowanie w formie dotacji.

Największe wsparcie finansowe otrzymały:

- **Wspólnota Mieszkaniowa Nieruchomości położonej w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 31** na realizację inwestycji polegającej na budowie instalacji c.o. i c.w.u. wraz z węzłem cieplnym i przyłączem do ciepła

systemowego budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Piotrkowskiej 31 w Łodzi w wysokości 256.590,00 zł;

- **Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kilińskiego 46 w Łodzi** na zadanie pn.: „Termomodernizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Kilińskiego 46 w Łodzi” w kwocie 201.686,00 zł;
- **Wspólnota Mieszkaniowa Radwańska 47 w Łodzi** realizująca podłączenie do miejskiej sieci ciepłej i termomodernizację budynku w Łodzi, ul. Radwańska 47 w wysokości 182.281,00 zł;
- **Wspólnota Mieszkaniowa ul. Reymonta 2 w Bełchatowie** na realizację termomodernizacji budynku mieszkalnego wielorodzinnego ul. Reymonta 2 w Bełchatowie w kwocie 180.572,00 zł.

Tabela nr 10

„Realizacja Programu priorytetowego " Termomodernizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych” w 2015 roku – efekty ekologiczne i rzeczowe”

Rodzaj efektu	Plan Program	Planowane do osiągnięcia efekty z umów zawartych w 2015 r.
Ilość wykonanych prac termomodernizacyjnych	55 sztuk	98 sztuk
Redukcja lub uniknięcie CO₂ do atmosfery	1.100 Mg/rok	6.726 Mg/rok

3.5 Program priorytetowy KAWKA dotyczący przedsięwzięć z zakresie ochrony powietrza na realizację zadań dotyczących ograniczenia niskiej emisji, wzrost efektywności energetycznej i rozwoju rozproszonych odnawialnych źródeł energii.

Cel programu: wspomaganie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery z terenu województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie, zadań polegających na modernizacji/zmianie źródeł ciepła i wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii

W drugiej połowie 2015 r. podjęte zostały przygotowania do złożenia do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wniosku o udostępnienie środków w ramach programu priorytetowego "Poprawa jakości powietrza. Część 2) KAWKA - Likwidacja niskiej emisji wspierająca wzrost efektywności energetycznej i rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii".

W ramach ww. programu do WFOŚiGW w Łodzi wpłynęło 15 wniosków o dofinansowanie. Zweryfikowano dane z 2.092 zebranych w gminach deklaracji realizacji inwestycji przez Beneficjentów Końcowych (osoby fizyczne, przedsiębiorcy, wspólnoty mieszkaniowe, stowarzyszenia budownictwa społecznego i inne), polegających na likwidacji źródła niskiej emisji i zastąpienia ich nowymi źródłami ciepła o mniejszej emisyjności substancji szkodliwych.

Szacunkowa wartość wszystkich inwestycji to około 69 mln zł. Wysokość wnioskowanej w 2016 r. kwoty do udostępnienia ze środków NFOŚiGW to 24,26 mln zł. W ramach programu zlikwidowanych zostanie 2.824 źródeł ciepła opalanych paliwem stałym. Zastąpione zostaną przez 2.096 nowych źródeł ciepła o wyższej sprawności i znacznie mniejszym stopniu emisji zanieczyszczeń do powietrza. Zgodnie z wyliczeniami przygotowanymi przez Zespół ds. Funduszy Unii Europejskiej i Doradców Energetycznych, w wyniku inwestycji nastąpi redukcja emisji: pyłu PM 2,5, - 14,51 Mg/rok; pyłu PM 10 - 115,4 Mg/rok; CO₂, - 43 809,99 mg/rok; NOx - 101,33 Mg/rok; SO₂ - 676,78 Mg/rok; benzo(a)pirenu - 0,098 Mg/rok.

3.6 Program priorytetowy dofinansowania inwestycji zagospodarowania odpadów komunalnych w celu uzyskania przez nie statusu Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK)

Celem programu jest zmniejszenie ilości odpadów komunalnych podlegających składowaniu poprzez budowę lub rozbudowę instalacji w celu uzyskania przez nie statusu RIPOK. Program nie przewiduje do objęcia pomocą zadań związanych z modernizacją lub rozbudową instalacji posiadających status RIPOK. Pomoc udzielana jest w formie pożyczki i dotacji, przy czym otrzymanie dotacji jest uwarunkowane zaciągnięciem pożyczki. Łączna kwota dofinansowania ze środków Funduszu wynosi maksymalnie do 75% kosztów całkowitych zadania, przy czym dotacja nie może przekroczyć 35% tych kosztów, z zastrzeżeniem, iż wysokość łącznego dofinansowania nie może przekroczyć maksymalnej intensywności pomocy odpowiednio 35%, 45%, 55%, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska.

Tabela nr 11
„Realizacja Programu Priorytetowego "RIPOK"”

Forma dofinansowania	Planowana do rozdysponowania, pula środków na lata 2015-2016 [zł]	Kwota umów [zł] zawartych w 2015 r.	Kwota wypłacona z umów zawartych w 2015 r. [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
Pożyczka	42.400.000,00	6.080.000,00	0,00	6.080.000,00
Dotacja	37.600.000,00	5.133.000,00	0,00	5.133.000,00
Umowy 2015		11.213.000,00	0,00	11.213.000,00

W ramach ww. programu zaplanowanego do wdrażania w latach 2015-2016, Fundusz zawarł w 2015 r. 1 umowę o dofinansowanie w formie pożyczki i dotacji na łączną kwotę 11.213.000,00 zł ze Sp. z o.o. Eko-Region z siedzibą w Bełchatowie na zadanie polegające na zakupie i montażu urządzeń do segregacji odpadów. Przedmiotowe zadanie jest uzupełnieniem zadania dofinansowanego pożyczką z 2014 r. pn.: „Budowa Zakładu Zagospodarowania i unieszkodliwiania Odpadów w miejscowości Julków, gm. Skierniewice”. W wyniku łącznej realizacji obu zadań w 2016 r. Zakład w Julkowie uzyska status RIPOK. Po zakończeniu zadania planuje się odzysk surowców wtórnych takich jak: szkło, papier, tektura, tworzywa sztuczne, w ilości 540 Mg/rok tj. około 5% w stosunku do ilości odpadów kierowanych na instalację. Jest to jeden ze sposobów dzięki któremu ograniczona zostanie ilość odpadów przeznaczonych do składowania. Pozostała frakcja będzie w zależności od możliwości kierowana do odzysku jako komponent do produkcji paliwa alternatywnego bądź po rozdrobnieniu skierowana zostanie do procesu biologicznego przetwarzania.

3.7 Program priorytetowy: Przyrodnicze perły województwa łódzkiego – program rewaloryzacji zabytkowych parków – II edycja

Program ukierunkowany jest na finansowe wsparcie działań realizowanych na rzecz układów terenów zieleni objętych ochroną na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, rozumianych jako parki towarzyszące pałacom, zamkom i dworom lub stanowiących część składową założeń urbanistyczno-przestrzennych miast, znajdujących się na terenie województwa łódzkiego. Celem Programu jest zachowanie i ochrona dziedzictwa historyczno-przyrodniczo-kulturowego tych obiektów poprzez ich rewaloryzację. Podjęte w ramach Programu działania mają służyć dostosowaniu chronionych parków do potrzeb społecznych i edukacyjnych oraz umożliwić społeczeństwu korzystanie z ich walorów przyrodniczych. Celem realizacji niniejszego Programu jest dla Funduszu ilość obiektów poddanych rewaloryzacji. Zakłada się, że ta ilość nie powinna być niższa niż 5.

Tabela nr 12
„Realizacja Programu priorytetowego Przyrodnicze perły województwa łódzkiego w 2015 r.”

Rozdysponowana w 2015 r. pula środków [zł]	8.700.000,00
Kwota umów [zł]	8.550.000,00
Kwota wypłacona z umów zawartych w 2015 r. [zł]	0,00
Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]	8.550.000,00

Budżet II edycji Programu Priorytetowego na lata 2015-2016 został ustalony na poziomie 15.000.000,00 zł. W ramach pierwszego Konkursu II edycji ww. programu Fundusz w 2015 r. zawarł 10 umów o dofinansowanie w formie dotacji z następującymi podmiotami:

- **Miastem Zduńska Wola** na zadanie polegające na rewaloryzacji zabytkowego Parku Miejskiego w Zduńskiej Woli na kwotę 3.500.000,00 zł;
- **Miastem Radomsko** na rewaloryzację Parku Świętojańskiego w Radomsku na kwotę 2.500.000,00 zł;
- **Gminą Wola Krzysztoporska** na zadanie polegające na rewaloryzacji parku w Parzniewicach Małych na kwotę 500.000,00 zł;
- **Miastem Brzeziny** na rewaloryzację parku miejskiego w Brzezinach na kwotę 500.000,00 zł;
- **Gminą Czerniewice** na zadanie polegające na rewaloryzacji zabytkowego parku w Lipiu na kwotę 300.000,00 zł;

- **Gminą Miasto Tomaszów Mazowiecki** na zadanie polegające na renowacji parku Rodego w Tomaszowie Mazowieckim na kwotę 300.000,00 zł;
- **Gminą Przedbórz** na rewitalizację zabytkowego parku przy ul. Trytwa w Przedborzu na kwotę 300.000,00 zł;
- **Gminą Łask** na zadanie polegające na rewaloryzacji zabytkowego parku miejskiego w Łasku na kwotę 250.000,00 zł;
- **Gminą Daszyna** na rewaloryzację zabytkowego parku w Daszynie – I etap na kwotę 200.000,00 zł;
- **Gminą Łanięta** na rewaloryzację parku zabytkowego w Łaniętach – II etap na kwotę 200.000,00 zł.

Wymienione zadania będą realizowane w latach 2016 – 2018.

Fot. nr 1

Park im. J. Słowackiego w Pabianicach - zakończenia realizacji zadania z I edycji programu priorytetowego

4. REALIZACJA PROGRAMÓW PRIORYTETOWYCH W FORMIE DOTACJI NA CZĘŚCIOWE SPŁATY RAT KAPITAŁOWYCH KREDYTÓW BANKOWYCH

W roku 2015 w ramach dofinansowania w formie częściowej spłaty kapitału kredytu funkcjonowało 5 programów priorytetowych. Wnioskodawcy za pośrednictwem banków złożyli w siedzibie Funduszu 1.148 wniosków. Na podstawie złożonych wniosków w roku 2014 i 2015 Fundusz podjął 1.207 pozytywnych decyzji (w tym 1.139 decyzji w ramach programów wprowadzonych w 2015 r. na łączną kwotę 9.885.209,00 zł) stanowiących podstawę do zawarcia 1.199 umów kredytowych na łączną kwotę dotacji 13.862.044,00 zł (w tym 1.118 umów na łączną kwotę dotacji 9.698.551,00 zł zawartych zostało w ramach programów wprowadzonych w 2015 r.). Pozostałe wnioski nie wpisywały się w zakres programów, bądź wnioskodawcy złożyli rezygnację z ubiegania się o dofinansowanie. W ramach programów funkcjonujących w roku sprawozdawczym oraz czterech programów priorytetowych wdrażanych w latach poprzednich, w 2015 r. została wypłacona kwota w łącznej wysokości 19.823.471,00 zł. Planowana kwota wypłat w latach kolejnych z tytułu zawartych umów na częściowe spłaty rat kapitału wynosi 4.496.602,00 zł.

4.1 Programy priorytetowe dotyczące przedsięwzięć w zakresie gospodarki ściekowej dla osób fizycznych na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych

Cel programów: wspomaganie gospodarki ściekowej województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie realizacji przez osoby fizyczne, zadań polegających na budowie przyłączy kanalizacyjnych do budynków mieszkalnych, w celu umożliwienia oczyszczenia ścieków socjalno-bytowych.

W 2015 r. realizowane były wypłaty w ramach dwóch edycji programów.

Tabela nr 13

„Realizacja Programu priorytetowego przedsięwzięć z zakresu gospodarki wodno-ściekowej w 2015 r.”

Łączna planowana realizacja w roku 2015 [zł]	Faktycznie zrealizowane wypłaty w roku 2015 [zł]	Łącznie planowany efekt ekologiczny	Osiągnięty efekt ekologiczny na podstawie umów z lat 2014-2015
516.400,00	334.429,00	400 RLM	424 RLM

W tym, w 2015 r. w ramach Programu dla osób fizycznych dla przedsięwzięć w zakresie gospodarki ściekowej - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na wykonanie przyłączy kanalizacyjnych w latach 2015 – 2016:

- podjęto 90 decyzji na kwotę **460.234,00 zł**;
- zawartych zostało 87 umów na kwotę **459.685,00 zł**;
- wypłacono dofinansowania w kwocie **249.561,00 zł**.

Na podstawie zawartych umów w 2015 r. osiągnięty został efekt ekologiczny w wysokości 327 RLM.

4.2 Programy priorytetowe dotyczące przedsięwzięć w zakresie ochrony wód dla osób fizycznych na wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków

Cel programów: wspomaganie gospodarki ściekowej województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie realizacji przez osoby fizyczne zadań, polegających na wykonaniu przydomowych oczyszczalni ścieków o wydajności poniżej 5 m³/d, w celu umożliwienia oczyszczania ścieków socjalno-bytowych na terenach, dla których nie jest przewidywana budowa zbiorczej kanalizacji sanitarnej.

W 2015 r. realizowane były wypłaty w ramach trzech edycji programów.

Tabela nr 14

„Realizacja Programu priorytetowego przedsięwzięć z zakresu ochrony wód w 2015 r.”

Łączna planowana realizacja w roku 2015	Faktycznie zrealizowane wypłaty w roku 2015 [zł]	Łącznie planowany efekt ekologiczny [zł]	Osiągnięty efekt ekologiczny na podstawie umów z lat 2013-2015
1.341.000,00	586.758,00	500 RLM	1.274 RLM

W tym, w 2015 r. w ramach Programu priorytetowego dotyczącego przedsięwzięć w zakresie ochrony wód dla osób fizycznych - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na wykonanie przydomowych oczyszczalni ścieków w latach 2015 – 2016:

- podjęto 112 decyzji na kwotę **416.100,00 zł**;
- zawartych zostało 110 umów, na kwotę **406.966,00 zł**;
- wypłacono dofinansowania w kwocie **215.940,00 zł**.

Na podstawie zawartych umów w 2015 r. osiągnięty został efekt ekologiczny w wysokości 335 RLM.

4.3 Program priorytetowy dotyczący przedsięwzięć w zakresie ochrony powietrza dla osób fizycznych oraz wspólnot mieszkaniowych na realizację zadań dotyczących ograniczenia niskiej emisji i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii oraz poprawy efektywności cieplnej budynków mieszkalnych

Cel programów: wspomaganie ograniczenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery z terenu województwa łódzkiego poprzez dofinansowanie realizacji przez osoby fizyczne i wspólnoty mieszkaniowe zadań polegających na termomodernizacji, modernizacji źródeł ciepła i wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii w budynkach mieszkalnych.

W 2015 r. realizowane wypłaty w ramach trzech edycji programów.

Tabela nr 15

„Realizacja Programu priorytetowego dotyczącego ograniczenia niskiej emisji w 2015 r.”

Łączna planowana realizacja w roku 2015 [zł]	Faktycznie zrealizowane wypłaty w roku 2015 [zł]	Łącznie planowany efekt ekologiczny	Osiągnięty efekt ekologiczny na podstawie umów z lat 2012-2015
17.510.300,00	16.518.189,00	9.982 t/rok CO ₂	72.480 t/rok CO ₂

W tym, w 2015 r. w ramach Programu priorytetowego dla osób fizycznych – dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na realizację zadań dotyczących termomodernizacji budynków mieszkalnych, modernizacji źródeł ciepła oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w latach 2015 – 2016:

- podjęto 610 decyzji na kwotę **7.129.035,00 zł**;
- zawartych zostało 594 umów na kwotę **6.952.060,00 zł**;
- wypłacono dofinansowania w kwocie **4.166.278,00 zł**.

Na podstawie zawartych umów w 2015 r. osiągnięty został efekt ekologiczny w wysokości 330 t/rok CO₂.

4.4 Programy priorytetowe dotyczące przedsięwzięć w zakresie ochrony ziemi dla osób fizycznych na realizację zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest

Cel programów: wspomaganie oczyszczania województwa łódzkiego z azbestu poprzez dofinansowanie zadań związanych z usunięciem wyrobów zawierających azbest realizowanych przez osoby fizyczne. W 2015 r. realizowane były wypłaty w ramach czterech edycji programów.

Tabela nr 16

„Realizacja Programu priorytetowego przedsięwzięć usuwanie wyrobów zawierających azbest w 2015 r.”

Łączna planowana realizacja w roku 2015 [zł]	Faktycznie zrealizowane wypłaty w roku 2015 [zł]	Łącznie planowany efekt ekologiczny	Osiągnięty efekt ekologiczny na podstawie umów z lat 2014-2015
2.695.800	2.384.095	3.200 Mg	2.397,5 Mg

W tym, w 2015 r. w ramach Programu priorytetowego dla osób fizycznych dotyczący przedsięwzięć w zakresie ochrony ziemi - dotacje na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych przeznaczonych na realizację zadań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w latach 2015 – 2016:

- podjęto 327 decyzji na kwotę **1.879.840,00 zł**;
- zawartych zostało 327 umów na kwotę **1.879.840,00 zł**;
- wypłacono dofinansowania w kwocie **1.733.298,00 zł**.

Na podstawie zawartych umów w 2015 r. osiągnięty został efekt ekologiczny w wysokości 2.100,55 Mg/rok.

5 REALIZACJA ZADAŃ POZA PROGRAMAMI PRIORYTETOWYMI

5.1 OCHRONA POWIETRZA

Fundusz w 2015 r., poza inwestycjami realizowanymi w ramach programów priorytetowych, dofinansował przedsięwzięcia obejmujące następujące grupy zadań:

- wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
- termomodernizacji obiektów, w tym wymiana źródła ciepła;
- modernizacji i rozbudowy sieci ciepłej;
- pozostałych zadań z ochrony atmosfery.

Celem realizacji zadań z dziedziny Ochrony Powietrza było ograniczenie poziomu emisji związków siarki, azotu, tlenku węgla i pyłu.

Tabela nr 17
„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Ochrona Powietrza w 2015 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota zawartych umów [zł]	Kwota wypłacona [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
Pożyczka	56	42.127.537,85	31.343.565,92	10.783.971,93
Dotacja	15	7.162.852,00	3.377.744,00	3.785.108,00
Przekazanie środków pjb	5	3.566.031,00	1.640.750,00	1.925.281,00
Pożyczki/dotacje zawarte w ramach programu priorytetowego	120	30.218.763,00	13.873.687,48	16.345.075,52
Umowy 2015	196	83.075.183,85	50.235.747,40	32.839.436,45
Umowy zawarte w latach ubiegłych			47.662.323,74	61.489.096,91
Razem wypłaty w 2015 r.			97.898.071,14	94.328.533,36

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

W ramach tej grupy zadań zawarto 23 umowy na łączną kwotę 14.100.634,00 zł, w tym: 15 umów dotacji na kwotę 7.162.852,00 zł, 6 umów pożyczek na kwotę 5.990.726,00 zł, oraz 2 umowy przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym na kwotę 947.056,00 zł. Umowy zawarto między innymi z: jednostkami samorządu terytorialnego, spółkami prawa handlowego, kościołami i związkami wyznaniowymi, placówkami oświatowymi oraz państwową jednostką budżetową. Zakres rzeczowy realizowanych zadań związany z odnawialnymi źródłami energii to: wykonanie instalacji kolektorów słonecznych, pomp ciepła i wód geotermalnych do celów grzewczych, jak również przygotowania ciepłej wody użytkowej, wykonanie instalacji ogniw fotowoltaicznych, modernizacja źródła ciepła poprzez zastosowanie biomasy oraz budowa elektrowni wiatrowych i małej elektrowni wodnej.

Dwie największe pod względem finansowym umowy zawarto w 2015 r. ze spółką Elwiatr Pruszyński – Energia Sp. z o.o. z siedzibą w Rzgowie na kwotę 4.386.510,00 zł, która przeznaczona została na budowę elektrowni wiatrowej o mocy znamionowej 800 kW i wysokości całkowitej 99,7 m w Julianowie. Wielkość rocznej produkcji energii elektrycznej po uwzględnieniu strat oszacowano na poziomie około 1523 MWh/rok. Fundusz współfinansował również inwestycję Gminy Uniejów w kwocie 2.383.974,00 zł realizującej zadanie polegające na modernizacji systemu ciepłowniczego miasta Uniejów w oparciu o odnawialne źródła energii z wykorzystaniem wysokosprawnej kogeneracji gazowej.

Termomodernizacja obiektów, w tym wymiana źródła ciepła

W ramach tej grupy zadań zawarto 31 umów na łączną kwotę 20.320.935,85 zł, w tym 28 umów pożyczek na kwotę 17.701.960,85 zł oraz 3 umowy o przekazanie środków państwowym jednostkom budżetowym na kwotę 2.618.975,00 zł. Termomodernizację obiektów polegającą na dociepleniu ścian, stropodachów, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, modernizacji instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej oraz wymianę źródła zasilania w ciepło wykonano m.in. w: budynkach użyteczności publicznej, w budynkach mieszkalnych, biurowych, usługowych i produkcyjnych, jak również w budynkach kultu religijnego oraz w budynku rehabilitacyjno-opiekuńczym.

Największą pod względem finansowym umową zawartą w 2015 r. w tej grupie zadań była umowa z Pabianicką Spółdzielnią Mieszkaniową w kwocie 7.000.000,00 zł na wykonanie trzeciego etapu termomodernizacji zasobów Spółdzielni, która obejmowała 13 budynków mieszkalnych w Pabianicach.

Wsparcie finansowe w formie pożyczki w wysokości 1.316.206,00 zł przyznano także spółce KON-WIT PLUS Zajkiewicz, Kwiatkowski i Wspólnicy Spółka Jawna na realizację zadania polegającego na modernizacji źródła ciepła i wentylacji z rekuperacją oraz termomodernizacji budynku firmy "KONT-WIT PLUS" w Ksawerowie.

Fundusz współfinansował również w kwocie 2.108.023,00 zł inwestycję realizowaną przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Łodzi mającą na celu termomodernizację budynku biurowego RIO w Łodzi.

Modernizacja i rozbudowa sieci ciepłej

W powyższej grupie zadań zawarto 6 umów pożyczek na łączną kwotę 3.780.543,00 zł. Umowy zawarto między innymi z Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Zgierzu, Zakładami Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Pabianicach i Rawie Mazowieckiej, Miejskimi Sieciami Ciepłymi w Zduńskiej Woli oraz ze Spółdzielniami Mieszkaniowymi w Rawie Mazowieckiej i Tomaszowie Mazowieckim.

Znaczące wsparcie finansowe w wysokości 2.000.000,00 zł przyznano dla Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Zgierzu na zadanie polegające na budowie osiedlowej sieci ciepłej magistralnej wraz z przyłączami i węzłami ciepłymi do budynków Łaźni Miejskiej i Przychodni Rejonowej w Zgierzu.

Pozostałe zadania z ochrony powietrza

W ramach innych zadań z zakresu Ochrony Powietrza Fundusz zawarł 16 umów pożyczek na łączną kwotę 14.654.308,00 zł. W ramach tej grupy zadań Fundusz wsparł kwotą 2.210.000,00 zł Spółdzielnię Mieszkaniową „Przodownik” w Tomaszowie Mazowieckim na realizację Inwestycji polegającej na remoncie instalacji odpylania spalin w kotłowni wraz z remontem kotła WR-5 i wykonaniem automatyki.

Umowę z Funduszem na kwotę 1.350.000,00 zł zawarła również Ciepłownia Sp. z o.o. w Aleksandrowie Łódzkim modernizująca odpylanie kotłów ERm-8,0-1,3 K1 i ERm-8,0-1,3 k2 w Ciepłowni oraz na kwotę 1.960.598,00 zł Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Radomsku realizujące modernizację instalacji odpylania.

Podsumowując, umowy zawarte w 2015 r. z dziedziny Ochrona Powietrza będą skutkowały zmniejszeniem emisji związków tlenu węgla, związków siarki, azotu oraz pyłów o następujące wielkości: CO – 308 Mg/rok, CO₂ – 28.027 Mg/rok, NO_x – 40 Mg/rok, pył – 298 Mg/rok, SO₂ – 557 Mg/rok (efekty łączne planowane do uzyskania w ramach programów priorytetowych i poza programami).

Fot. nr 2

Instalacja odpylania spalin w kotłowni budynków Spółdzielni Mieszkaniowej „Przodownik” w Tomaszowie Mazowieckim

5.2 OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Inwestycje dofinansowane przez Fundusz w dziedzinie Ochrona Zasobów Wodnych w 2015 r. realizowane były przede wszystkim przez samorządy gminne oraz ich spółki.

Działania Funduszu w dziedzinie ochrony zasobów wodnych w 2015 r. polegały na dofinansowaniu zadań inwestycyjnych z zakresu:

- budowy, rozbudowy, modernizacji oczyszczalni ścieków;
- budowy przydomowych oczyszczalni ścieków;
- budowy sieci kanalizacji deszczowej;
- budowy, rozbudowy sieci kanalizacyjnej;
- budowy i rozbudowy oraz renowacji zbiorników wodnych;
- regulacji rzek, przebudowy wałów przeciwpowodziowych;
- budowy, rozbudowy i modernizacji stacji uzdatniania wody oraz ujęć wody;
- budowy i modernizacji wodociągów.

Tabela nr 18

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Ochrona Zasobów Wodnych w 2015 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umów [zł]	Kwota wypłat [zł]	Planowane wypłaty w kolejnych latach [zł]*
Pożyczka	39	28.781.824,00	16.930.074,40	11.851.749,60
Pożyczka pomostowa	2	2.555.497,00	2.555.497,00	0,00
Dotacja	8	5.033.114,00	2.333.741,00	2.686.006,00
Pożyczka i dotacja w ramach Programu Priorytetowego "PROW"***	39	15.189.286,58	15.189.286,58	0,00
Dotacja w ramach Programu Priorytetowego "Podłączenia do kanalizacji"***	12	4.247.688,88	985.193,00	3.237.937,88
Umowy 2015	100	55.807.410,46	37.993.791,98	17.775.693,48
Umowy zawarte w latach ubiegłych			65.609.651,80	21.915.181,25
Razem wypłaty w 2015 r.			103.603.443,78	39.690.874,73

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

**umowy opisane w rozdziale „Realizacja Programów Priorytetowych”

Wśród umów zawartych w 2015 r. podpisano 2 umowy pożyczek pomostowych, na łączną kwotę 2.555.497,00 zł. Beneficjentami tej formy pomocy były Gmina Brąszewice i Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. z siedzibą w Opocznie. Zapewniły one ciągłość finansowania zadań, które uzyskały dofinansowanie w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Budowa, rozbudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków

W tej grupie zadań zawarto 3 umowy na łączną kwotę 885.596,00 zł. Dofinansowanie udzielono:

- Przedsiębiorstwu Komunalnemu Sp. z o.o. w Wieluniu na remont osadnika wstępnego oraz komory napowietrzania na terenie Miejskiej Oczyszczalni ścieków w Wieluniu w celu zapewnienia odpowiedniej redukcji związków azotu;
- Spółce Ariadna S.A. Fabryka Nici w Łodzi na budowę zbiornika uśredniająco-neutralizującego w celu dobowego uśrednienia odczynu pH i temperatury ścieków przemysłowych;
- Zakładowi Usług Transportowych Zdzisław Wójcicki z siedzibą w Rawie Mazowieckiej na budowę biologicznej oczyszczalni ścieków o przepustowości 10,5 m³/d wraz z przyłączem do budynku oraz wewnętrznej sieci kanalizacji deszczowej długości 266 mb i drenażu odwadniającego ze zbiornikiem na wody opadowe wraz z odwodnieniem terenu w Domu Seniora w Ossowicach.

Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków

W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł 2 umowy na łączną kwotę 205.930,00 zł z przeznaczeniem na budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Ze środków Funduszu dofinansowanie otrzymały gminy: Strzelce – 30 sztuk o łącznej przepustowości 33,50 m³/dobę oraz Uniejów – 53 sztuki o łącznej przepustowości 50,20 m³/dobę.

Wybudowanie 83 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków umożliwi oczyszczenie około 30.550,00 m³/rok, co pozwoli na redukcję BZT₅ o około 11,5 Mg/rok.

Budowa sieci kanalizacji deszczowej.

W roku 2015 Fundusz podpisał 5 umów na łączną kwotę 2.421.129,00 zł. Zawarte umowy obejmowały budowę sieci kanalizacji deszczowej na terenie miast: Piotrków Trybunalski (640,00 mb), Kutno (1.515,00 mb), Łowicz (1.425 mb) oraz na terenie Gmin: Koluszki (843,00 mb) i Andrespol (723,00 mb).

Realizacja tych projektów zmniejszy ryzyko podtopień wodami opadowymi i roztopowymi poprzez odprowadzenie w sposób zorganizowany ścieków deszczowych w ilości ok. 52.900,00 m³/rok.

Budowa, rozbudowa sieci kanalizacyjnej

W ramach tej grupy zadań Fundusz podpisał 14 umów na łączną kwotę 7.074.501,00 zł. Dofinansowanie otrzymały następujące gminy: Bełchatów (2 umowy), Moszczenica, Dobroń, Ksawerów (3 umowy), Andrespol, Grabica, Wieluń i Gidle. Ponadto Fundusz udzielił dofinansowania Miastu Kutno w kwocie 539.481,00 zł na uzupełnienie wkładu własnego zadania „Rozbudowa wraz z modernizacją systemu zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych aglomeracji Kutno - etap II” dofinansowanego ze środków Funduszu Spójności w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Dofinansowanie otrzymały także spółki miejskie z Sieradza oraz z Rawy Mazowieckiej.

W efekcie realizacji ww. zadań powstanie sieć kanalizacji sanitarnej o łącznej długości około 29.180,00 mb, co pozwoli na odprowadzenie na oczyszczalnie ścieków komunalnych w ilości około 85.880,00 m³/rok.

Budowa, rozbudowa i renowacja zbiorników wodnych

W ramach tej grupy zadań Fundusz podpisał 5 umów na łączną kwotę 4.404.204,00 zł. Dofinansowane zadania realizowane były przez:

- Województwo Łódzkie – „Utrzymanie i konserwacja urządzeń melioracji wodnych podstawowych (2015/2016)”,
- Miasto Pabianice – „Przywrócenie zdolności retencyjnej zbiorników wodnych na terenie MOSIR w Pabianicach”;
- Miasto Łódź – „Roboty konserwacyjne i zabezpieczające przed powodzią na rzekach i zbiornikach wodnych na terenie Miasta Łodzi”;
- Gminę Kowiesy – „Przebudowa zbiornika małej retencji wodnej na działce oznaczonej nr ewid. 85 w m. Michałowice, gm. Kowiesy, pow. Skierniewicki”;
- Gminę Przedbórz – „Wykonanie zabezpieczenia grobli zbiornika wodnego w Przedborzu”.

W ramach ww. zadań wykonana zostanie konserwacja i utrzymanie 162 sztuk budowli piętrzących, konserwacja 20 zbiorników wodnych i około 153 km wałów przeciwpowodziowych, regulacja około 24 km rzek oraz remont 3 zbiorników wodnych w Pabianicach oraz po jednym w Gminie Kowiesy i Przedbórz przywracający ich pełną zdolność retencyjną.

Wymienione inwestycje pozwolą na usprawnienie retencji wód oraz utrzymanie naturalnego poziomu wody gruntowej w ich otoczeniu. Zbiorniki wodne stanowiąc będą dodatkowy rezerwuuar wody gaśniczej na wypadek pożarów leśnych, tworząc także ostoje dla dzikiego ptactwa i drobnej zwierzyny.

Regulacja rzek i przebudowa wałów przeciwpowodziowych

W roku 2015 Fundusz podpisał 3 umowy na łączną kwotę 628.910,00 zł. Dofinansowanie otrzymały:

- Województwo Łódzkie na zadanie: „Regulacja koryta rzeki Wierznicy w km 6+000 - 6+355, gm. Osjaków, pow. wieluński”;
- Gmina Miasto Sieradz na zadanie „Przebudowa wału przeciwpowodziowego w ramach budowy ujęcia wód z rzeki Żegliny i Krasawy do zasilania starorzecza Żegliny oraz przebudowy przepustu wałowego Krasawy w Sieradzu”;
- Miasto Łódź na zadanie „Zapobieganie skutkom podtopień poprzez remont umocnień koryta rzeki Jasień na odcinku od ul. Nowe Sady do połączenia z rzeką Karolewką od km 3+000 do km 3+137”.

Realizacja dofinansowanych przez Fundusz zadań przyczyni się do zmniejszenia zagrożenia powodziowego terenów położonych wzdłuż rzek oraz wpłynie na podniesienie sprawności i bezpieczeństwa odprowadzania wód opadowych.

Budowa, rozbudowa i modernizacja stacji uzdatniania wody oraz ujęć wody

W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł 6 umów na łączną kwotę 15.711.955,00 zł z przeznaczeniem na realizację zadań z zakresu budowy, rozbudowy i modernizacji stacji uzdatniania wody oraz ujęć wody. Dofinansowanie ze środków Funduszu otrzymały Gminy: Rzgów, Tomaszów Mazowiecki, Mokrsko oraz spółki miejskie z Konstancyna Łódzkiego, Sieradza oraz Koluszek.

Realizacja zadań z tej grupy pozwoli na zapewnienie ciągłości dostaw wody o odpowiednich parametrach jakościowych w ilości około 1.435.406,00 m³/rok.

Budowa i modernizacja wodociągów

Na budowę i modernizację wodociągów w 2015 r. Fundusz podpisał 9 umów na łączną kwotę 2.482.713,00 zł. Beneficjentami pomocy finansowej były gminy: Bełchatów (3 umowy), Lubochnia, Rokiciny, Sędziejowice, Ksawerów, Sulejów oraz Koluszkowskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Projekty te zapewnią dostęp do wody o odpowiedniej jakości mieszkańcom 320 posesji oraz poprawi ciągłość dostaw wody w Gminach Lubochnia i Bełchatów w wyniku wybudowanych spinek wodociągowych.

5.3 GOSPODARKA ODPADAMI I OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI (OZ)

Dofinansowanie zadań z dziedziny Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi obejmowało następujące grupy zadań:

- usuwanie azbestu;
- przetwarzanie odpadów;
- selektywna zbiórka odpadów.

Tabela nr 19

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi w 2015 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umów [zł]	Kwota wypłacona [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]
Pożyczka	4	16.212.780,00	15.649.681,00	563.099,00
Dotacja	67	1.632.823,64*	1.476.988,29*	153.260,00*
Pożyczki/dotacje zawarte w ramach programu priorytetowego**	1	11.213.000,00	0,00	11.213.000,00
Umowy 2015	72	19.058.603,64	17.126.669,29	11.929.359,00
Umowy zawarte w latach ubiegłych			20.576.601,00	4.854.714,00
Razem wypłaty			37.703.270,29	16.784.073,00

*w kwocie nie ujęto środków udostępnionych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umów

** umowy opisane w rozdziale „Realizacja Programów Priorytetowych”

Usuwanie azbestu

W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł 67 umów dotacji na łączną kwotę 1.632.823,64 zł z Beneficjentami z terenu województwa łódzkiego, w tym 35 umów dotacji z udostępnieniem środków z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W 2015 r. w ramach dofinansowania łączącego środki Funduszu w kwocie 381.491,06 zł oraz środki udostępnione z NFOŚiGW w kwocie 383.886,00 zł unieszkodliwiono azbest w ilości około 2.251 Mg., poprzez jego zdeponowanie na składowisku odpadów niebezpiecznych. Odpady pochodziły z terenu gmin: **Bolimów, Czastary, Dalików, Dmosin, Drużbice, Galewice, Gomunice, Gorzkowice, Inowódz, Kamieńsk, Kodrąb, Krośniewice, Krzyżanów, Kutno, Lgota Wielka, Lipce Reymontowskie, Ładzice,**

Łubnice, Osjaków, Przedbórz, Rawa Mazowiecka, Rogów, Rzeczyca, Sadkowiec, Siemkowiec, Sokolniki, Wola Krzysztoporska, Wolbórz, Zduny, Miasto Brzeziny, Miasto Łowicz, Miasto Pabianice, Miasto Radomsko, Miasto i Gmina Złoczew oraz Powiatu Łowickiego.

W ramach pozostałych 32 umów dotacji realizowanych ze środków własnych WFOŚiGW w Łodzi w kwocie 1.251.332,58 zł. w 2015 r. unieszkodliwiono azbest w ilości ok. 3.378 Mg z terenu gmin: **Andrespol, Bolesławiec, Brzeziny, Dobryszycy, Domaniewice, Jeżów, Koluszki, Konstantynów Łódzki, Łowicz, Mokrsko, Moszczenica, Nieborów, Ozorków, Rząśnia, Skierniewice, Skomlin, Sławno, Słupia, Szczerców, Tomaszów Mazowiecki, Wieluń, Wierchlas, Zapolice, Żelechlinek, Gmina i Miasto Szadek, Miasto Skierniewice** oraz z budynków: **Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Bratoszewicach, Tomaszowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o, oraz Zakładów Urządzeń Elektrycznych ZELTECH Spółka Akcyjna z siedzibą w Łodzi.** W 2016 r. w ramach umów zawartych z **Gminą Białaczów i Godzianów** oraz **Wspólnotą Mieszkaniową w Bełdowie** unieszkodliwieniu zostanie poddany azbest w łącznej ilości ok. 198 Mg.

Przetwarzanie odpadów

W ramach powyższej grupy zostały zawarte 2 umowy pożyczki na łączną kwotę 15.457.526,00 zł. Dzięki środkom Funduszu przyznanych **Przedsiębiorstwu Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Radomsku** w kwocie 9.990.000,00 zł została wybudowana kompostownia odpadów biodegradowalnych na terenie ZUOK w Płoszowie, posiadającego status RIPOK. Zakład będzie przetwarzał zmieszane odpady komunalne w ilości 44.800 Mg/rok, z czego 19.000 Mg/rok odpadów będących frakcją podsitową będzie poddawane procesowi biologicznego przetwarzania. W wyniku kompostowania będzie dochodziło do ubytku masy odpadów kierowanych do składowania na poziomie 31,5%. Ponadto Zakład ma przyjmować ok. 3.000 Mg odpadów zielonych zebranych selektywnie. W ramach tej grupy zadań Fundusz wsparł finansowo także **ZGO AQUARIUM Sp. z o.o. z siedzibą w Rawie Mazowieckiej** pożyczką w kwocie 5.467.526,00 zł, dzięki której rozbudowano RIPOK w Pukininie, budując kompostownię odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Zakład będzie przetwarzał zmieszane odpady komunalne w ilości 35.000 Mg/rok. Realizacja zadania umożliwi poddanie biologicznego przetwarzaniu 17.500 Mg/rok odpadów. W wyniku kompostowania będzie dochodziło do ubytku masy odpadów kierowanych do składowania na poziomie 30%.

Selektywna zbiórka odpadów

W zakresie omawianej grupy zadań Fundusz zawarł 2 umowy pożyczki na łączną kwotę 755.254,00 zł. **Gmina Osjaków** dzięki środkom Funduszu w kwocie 192.155,00 zł utworzyła grupowy punkt zbiórki odpadów komunalnych, który wpłynie na zwiększenie poziomu odzysku surowców wtórnych z odpadów komunalnych i wyeliminowania odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych oraz umożliwił pozbywanie się przez mieszkańców odpadów problemowych, zgodnie z obowiązującymi przepisami. W ramach pożyczki ze **Spółdzielnią Mieszkaniową „Radogoszcz-Zachód” w Łodzi** w kwocie 563.099,00 zł zakupione zostaną 64 pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, dzięki czemu zostanie utworzonych 16 gniazd do segregacji odpadów.

5.4 OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU (OP)

Zadania z dziedziny Ochrony Przyrody i Krajobrazu dofinansowywane przez Fundusz można podzielić na kilka grup obejmujących:

- prace leczniczo-pielęgnacyjne drzew, pomników przyrody, rewitalizacje parków;
- zwiększenie terenów zieleni;
- zachowanie bioróżnorodności;
- konserwację ekosystemów wodnych;
- czynną ochronę gatunkową;
- zadania skonsolidowane.

W 2015 r. Fundusz udzielił pomocy finansowej na realizację zadań z dziedziny Ochrony Przyrody i Krajobrazu zawierając 51 umów.

Tabela nr 20

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Ochrona Przyrody i Krajobrazu w 2015 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umów [zł]	Kwota wypłacona [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł] *
Dotacja	40	6.196.522,12	905.355,19	5.290.425,40
Przekazanie środków PJB	1	389.475,00	74.175,00	315.300,00
Dotacje zawarte w ramach programu priorytetowego*	10	8.550.000,00	0,00	8.550.000,00
Umowy 2015	51	15.135.997,12	979.530,19	14.155.725,40
Umowy zawarte w latach ubiegłych			9.961.264,60	2.223.600,04
Razem wypłaty 2015 r.			10.940.794,79	16.379.325,44

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

**umowy opisane w rozdziale „Realizacja Programów Priorytetowych”

Prace leczniczo-pielęgnacyjne drzew, pomników przyrody, rewitalizacja parków

W zakresie powyższej grupy zostało zawartych 20 umów dotacji na łączną kwotę 3.199.038,28 zł. Na szczególną uwagę zasługuje umowa zawarta z **Muzeum w Nieborowie i Arkadii, Oddział Muzeum Narodowego w Warszawie** na pielęgnację drzewostanu w Ogrodzie w Arkadii na kwotę 1.920.823,00 zł, obejmująca swym zakresem prace pielęgnacyjne i wiązania na 3.861 drzewach oraz 2 umowy z **Miastem Łódź** na łączną kwotę 123.910,00 zł. Przedmiotowe zadania polegały na założeniu 3.790 pułapek feromonowych ograniczających populację szrotówka kasztanowcowiaczka w koronach 2.266 kasztanowców znajdujących się w parkach miejskich, zieleńcach i w pasach drogowych.

Zwiększenie terenów zieleni

W ramach tej grupy zadań zawarto 14 umów dotacji na łączną kwotę 2.661.760,64 zł. Beneficjentami umów są gminy: **Dobryczyce, Gomunice, Kamieńsk, Koluszki, Łask, Skomlin, Tomaszów Mazowiecki** oraz **Powiat Sieradzki, Uniwersytet Łódzki, Rzymskokatolicka Parafia Pw. Matki Boskiej Różańcowej w Łaznowie, Rzymskokatolicka Parafia pw. Św. Macieja Apostoła i Św. Małgorzaty, Dziewicy i Męczennicy w Bednarach oraz Zakład Usług Transportowych Zdzisław Wójcicki.**

Wsparcie finansowe Funduszu umożliwiło powiększenie terenów zieleni o nowe nasadzenia drzew, krzewów oraz innych roślin, w celu poprawy walorów użytkowych i estetycznych terenu zieleni będącego we władaniu w/w Beneficjentów. W ramach tej grupy należy zwrócić uwagę na umowę zawartą z **Miastem Łódź** na kwotę 2.034.000,00 zł. Niniejsze zadanie polega na wykonaniu nasadzeń drzew i krzewów w Parku Piastowskim, na zieleńcu przy ul. Łososiowej oraz w dzielnicach Polesie i Śródmieście w łącznej ilości 41.101 szt., w tym: 1.486 szt. drzew i 39.615 szt. krzewów. Dzięki środkom finansowym Funduszu w kwocie 81.282,24 zł możliwe było także powiększenie terenów zieleni przez wykonanie zielonego dachu nad aulą główną budynku Wydziału Zarządzania **Uniwersytetu Łódzkiego w Łodzi**. Zieleń znajdująca się na dachu stanowi uzupełnienie zieleni miejskiej i wpływa pozytywnie na „klimat miasta” poprzez redukcję zanieczyszczeń powietrza, osłabienie efektu miejskiej wyspy ciepła i opóźnienie odpływu wody opadowej (retencjonowanie i ewapotranspiracja).

Zachowanie bioróżnorodności

W ramach zadań z omawianej grupy Fundusz zawarł 2 umowy na łączną kwotę 91.000,00 zł. Dzięki wsparciu Funduszu w kwocie 63.000,00 zł, **Miasto Bełchatów** wdrożyło kolejny etap programu rewitalizacji rzeki Rakówki. Zadanie obejmowało zarybienie 40 tysiącami narybku jelca, 5 tysiącami narybku pstrąga potokowego oraz przeprowadzenie połowów kontrolnych, badających efektywność zabiegów restytucyjnych. Na szczególną uwagę zasługuje umowa dotacji na kwotę 28.000,00 zł z **Kołem Łowieckie nr 2 „Orzeł” w Wieruszowie** na zakup 660 szt. kuropatw i ich reintrodukcję w obwodzie łowieckim nr 207 o pow. 5 203 ha. Celem zadania jest zachowanie oraz zapoczątkowanie sukcesywnego wzrostu liczebności stanu populacji rodzimego gatunku zwierzyny drobnej.

Konserwacja ekosystemów wodnych

W powyższej grupie wsparcie finansowe w kwocie 128.866,00 zł otrzymali **Marzena i Sławomir Lachowscy** na przeprowadzenie prac konserwatorskich przy układzie wodnym w zabytkowym parku w Węgrzynowicach. Prace obejmują m.in. na odtworzenie zniszczonej skarpy, zabezpieczenie skarpy przed ponowną erozją oraz odmulenie układu wodnego.

Czynna ochrona gatunkowa

W tej grupie zadań Fundusz zawarł 3 umowy na łączną kwotę 115.857,20 zł. Dotację w kwocie 20.000,00 zł otrzymało **Towarzystwo Przyrodników Ziemi Łódzkiej z siedzibą w Łodzi** na realizację II etapu prac z zakresu czynnej ochrony rybitw rzecznych na zbiorniku Jeziorsko. Zadanie polegało na wykonaniu remontu istniejących 7 szt. platform pływających w postaci wysp do gniazdowania ptaków. W ramach zadania wybudowana została także nowa platforma, składająca się z 4 pojedynczych platform. Wsparcie finansowe w postaci dotacji otrzymało również **Miasto Łódź** w kwocie 64.319,20 zł, na zadanie polegające na wykaszaniu obszarów łąkowych w obszarach źródliskowych rzeki Łagiewniczanki oraz w dolinie rzeki Bzury. Taki zabieg umożliwił zachowanie rzadkich gatunków roślin i zwierząt charakterystycznych dla tych obszarów, unikalnych i różnorodnych zbiorowisk roślinnych oraz podmokłych siedlisk przyrodniczych na obszarze o łącznej powierzchni 75,21 ha. Kolejne zadanie sfinansowane w kwocie 31.538,00 zł, polegało na oznakowaniu przez **Województwo Łódzkie** 20 tablicami informacyjnymi, granic dwóch obszarów chronionego krajobrazu tj. Nadwarciańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz Pilczańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Zadania skonsolidowane

W zakresie omawianej grupy Fundusz wsparł finansowo **Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Łodzi** w ramach umowy o przekazanie środków państwowej jednostce budżetowej w kwocie 389.475,00 zł. Ww. umowa obejmuje 5 podzadań:

- szkolenia z zakresu ochrony środowiska dla pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi w zakresie 12 obszarów tematycznych;
- konkurs ekologiczny dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych z województwa łódzkiego;
- promowanie sieci obszarów Natura 2000 wśród społeczności lokalnych województwa łódzkiego, przez wykonanie materiałów zawierających hasła promujące ochronę ww. obszarów, takie jak: torby bawełniane, przypinane znaczki, kubki, pudełka śniadaniowe czy ścianka ekspozycyjna;
- oznakowanie 64 rezerwatów przyrody w województwie łódzkim;
- wydanie publikacji popularnonaukowej o charakterze albumowym pn. „Przyroda województwa łódzkiego”.

Realizacja niniejszych zadań przypada na lata 2015 – 2016.

5.5 BADANIA NAUKOWE I EKSPERTYZY/MONITORING ŚRODOWISKA (BN)

W ramach dziedziny Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring Środowiska Fundusz wspierał finansowo zadania zakwalifikowane do następujących grup: programy, plany i opracowania, monitoring środowiska, prace badawcze, inwentaryzacja wraz z oceną dendrologiczną, oprogramowanie. W roku sprawozdawczym w ramach dziedziny Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring Środowiska Fundusz zawarł łącznie 53 umowy.

Tabela nr 21

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring Środowiska w 2015 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umów [zł]	Kwota wypłacona [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]*
Dotacja	46	2.093.701,28	1.480.640,15	610.414,00
Przekazanie środków PJB	7	3.186.560,00	1.641.006,00	1.545.554,00
Umowy 2015	53	5.280.261,28	3.121.646,15	2.155.968,00
Umowy zawarte w latach ubiegłych			766.740,26	93.581,65
Razem wypłaty			3.888.386,41	2.249.549,65

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

Programy, plany i opracowania

Powyższa grupa obejmuje swym zakresem zadania dotyczące sporządzenia programów usuwania azbestu, programów wojewódzkich, opracowań studium, planów urządzania lasów i inwentaryzacji stanu lasów, planów gospodarki niskoemisyjnej oraz jedno zadanie skonsolidowane. W ramach powyższej grupy Fundusz zawarł ogółem 31 umów na łączną kwotę **2.111.729,28 zł**.

Podpisano 10 umów na sporządzenie **programów usuwania azbestu** z terenów **Miasta Zduńska Wola, Miasta i Gminy Działoszyn** oraz gmin: **Kluki, Sędziejowice, Rozprza, Uniejów, Czerniewice, Rzeczyca, Pątnów, Głowno** na łączną kwotę 129.584,80 zł. Sporządzenie przedmiotowych programów umożliwiło określenie przybliżonej ilości azbestu znajdującego się na terenach wspartych finansowo Miast i Gmin, a w przyszłości na jego unieszkodliwienie.

Zawarto 2 umowy na łączną kwotę 52.060,00 zł obejmujące: „Opracowanie i aktualizację programów ochrony powietrza dla stref województwa łódzkiego na podstawie oceny jakości powietrza w województwie łódzkim w 2014 r. w celu osiągnięcia standardów jakości powietrza” realizowane przez **Województwo Łódzkie**, które Fundusz dofinansował kwotą 860,00 zł oraz „Opracowanie studium w zakresie rozpoznania potrzeb, możliwości oraz celowości wykonania przedsięwzięcia w zakresie retencjonowania wody” realizowane przez **Gminę Wolbórz** wsparte dotacją w kwocie 51.200,00 zł. Założeniem zadania jest przywrócenie bioróżnorodności rzeki oraz sfer ekotonowych wzdłuż koryta, uregulowanie stosunków wodnych, poprawa warunków hydrologicznych i glebowych oraz przyrost możliwości retencyjnych.

Fundusz zawarł także 6 umów dotacji na łączną kwotę 234.417,48 zł z przeznaczeniem na **sporządzenie planów urządzania lasu i inwentaryzację stanu lasu**. Wśród Beneficjentów znalazły się: **Miasto Łódź, Powiat Łódzki Wschodni, Powiat Łęczycki, Powiat Radomszczański, Powiat Tomaszowski** oraz **Powiat Zduńskowolski**.

Przedmiotowe Plany urządzania lasów będą podstawą do sprawowania nadzoru nad prawidłową gospodarką leśną w zakresie ochrony, zagospodarowania, a także utrzymania i powiększania zasobów leśnych.

Ponadto w roku sprawozdawczym 2015 Fundusz zawarł 12 umów dotacji na opracowanie **Planów gospodarki niskoemisyjnej na lata 2016-2020** dla następujących Gmin: **Widawa, Wodzierady, Rogów, Dłutów, Pabianice, Wola Krzysztoporska, Dalików, Wartkowice, Lgota Wielka, Wróblew, Rzeczyca, Ozorków** na łączną kwotę 121.253,00 zł. W wyniku sporządzenia przedmiotowych planów możliwe będzie wytyczenie kierunków działań zmierzających do redukcji emisji gazów cieplarnianych, redukcji zużycia energii finalnej poprzez wzrost efektywności energetycznej, a także wzrost udziału zużycia energii z odnawialnych źródeł na terenie wyżej wymienionych gmin.

Państwowa jednostka budżetowa – **Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi**, dzięki uzyskanemu wsparciu ze środków Funduszu na łączną kwotę 1.574.414,00 zł, realizuje zadanie polegające na zapewnieniu właściwego stanu ochrony obszarów cennych przyrodniczo. Podejmowane w ramach wyżej wymienionej umowy działania obejmują uzupełnienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony na terenie obszarów Natura 2000 w województwie łódzkim, czynną ochronę rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000, opracowanie dokumentacji projektowych planów ochrony oraz projektów zarządzeń w sprawie planów ochrony 12 rezerwatów przyrody, jak również ochronę bobra europejskiego na terenie województwa łódzkiego. Realizacja przedmiotowego zadania zaplanowana jest do końca 2017 roku.

Monitoring środowiska

W ramach 8 umów Fundusz przekazał środki państwowym jednostkom budżetowym w łącznej kwocie 1.796.646,00 zł. Dofinansowanie w tej grupie zadań na łączną kwotę 1.412.146,00 zł otrzymała państwowa jednostka budżetowa – **Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi** na realizację następujących 5 zadań:

- Przygotowanie i dostawa bieżących krótkoterminowych prognoz zanieczyszczenia powietrza w województwie łódzkim ze szczególnym uwzględnieniem łódzkiej Aglomeracji Miejskiej, Piotrkowa Trybunalskiego, Skierniewic i Sieradza za okres od 01.10.2015 r. do 30.09.2016 r., w kwocie 9.409,00 zł;
- Modernizacja sieci automatycznych stacji monitoringu zanieczyszczenia powietrza, w kwocie 518.814,00 zł;
- Wykonanie matematycznego modelowania jakości powietrza w województwie łódzkim za rok 2014 na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza, w kwocie 35.424,00 zł;
- Monitoring środowiska w zakresie określonym w "Wojewódzkim programie monitoringu środowiska" realizowanym w ramach zadań Państwowego Monitoringu Środowiska, w kwocie 670.574,00 zł;
- Dopuszczenie laboratorium Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Łodzi w specjalistyczne wyposażenie tzn. zestaw do oznaczania azotu Kjeldahla, wytrząsarkę oraz system do produkcji wody zdejonizowanej i zdemineralizowanej do wykonywania badań próbek środowiskowych w ramach realizacji programu Państwowego Monitoringu Środowiska oraz działalności kontrolnej Inspekcji Ochrony Środowiska, w kwocie 177.925,00 zł.

Natomiast **Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Łodzi**, dzięki wsparciu finansowemu w kwocie 200.000,00 zł dokonała zakupu atomowego spektrometru emisyjnego oraz pieca mikrofalowego. Inwestycja pozwoli na uzyskanie lepszej powtarzalności wyników badań i pozwoli producentom rolnym zapobiegać degradacji gleb na skutek wyczerpania z nich składników mineralnych, a właściwy dobór nawozów wpłynie korzystnie na wielkość plonów oraz ich jakość.

W ramach powyższej grupy **Województwo Łódzkie** zrealizowało zadanie pn.: „Zakup dwóch specjalistycznych samochodów terenowych na potrzeby Zespołu parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego” przy wsparciu finansowym w formie dotacji w kwocie 64.000,00 zł. Natomiast **Uniwersytetowi Łódzkiemu** realizującemu zadanie polegające na stworzeniu „Kompleksowego monitoringu wód zbiorników Jeziorsko, Sulejów i Smardzew z uwzględnieniem substancji priorytetowych wspomagającego realizację zadań Państwowego Monitoringu Środowiska” przyznano dofinansowanie w kwocie 120.500,00 zł.

Prace badawcze

W zakresie omawianej grupy Fundusz zawarł 8 umów dotacji na łączną kwotę 359.804,00 zł. Zadania te polegają na przeprowadzaniu prac badawczych analizujących zjawiska występujące na danym terenie, określających potrzeby środowiska naturalnego i mające na celu określenie przyczyn ich występowania, określenie działań naprawczych czy utworzenie baz danych. Wsparcie finansowe otrzymały: **Powiat Zgierski, Powiat Brzeziński, Gmina Rusiec, Gmina Grabica, Gmina Zduńska Wola, Uniwersytet Łódzki, Towarzystwo Ochrony Krajobrazu z siedzibą w Łodzi oraz Instytut Ogrodnictwa w Skierniewicach**, który przy wsparciu finansowym w kwocie 90.200,00 zł przeprowadzi „Badania nad możliwością ograniczenia populacji muszki płamoskrzydłej (*Drosophila suzukii Matsumura*) – nowego gatunku inwazyjnego zagrażającego środowisku naturalnemu i produkcji owoców w Polsce”.

Inwentaryzacja wraz z oceną dendrologiczną

W ramach powyższej grupy Fundusz podpisał 5 umów na łączną kwotę 96.332,00 zł. **Miasto Piotrków Trybunalski** przy wsparciu w wysokości 29.200,00 zł opracowało dokumentację techniczną na rewaloryzację parku Belzackiego, **Gmina Wola Krzysztoporska** otrzymała dofinansowanie w kwocie 24.210,00 zł na dokumentację niezbędną do wykonania rewaloryzacji parku w Parzniewicach Małych. Dotacja w kwocie 10.282,00 zł umożliwiła **Gminie Cielądz** opracowanie dokumentacji projektowej rewitalizacji zabytkowej alei lipowo-kasztanowcowej w miejscowości Stolniki. Z kolei **Gmina Grabica** zrealizowała 2 zadania. Pierwsze z nich dotyczyło opracowania projektu rewaloryzacji oraz dokumentacji niezbędnej do wykonania prac rewaloryzacji parku zabytkowego w Szydłowie. Drugie zadanie dotyczyło przygotowania projektu rewaloryzacji oraz dokumentacji niezbędnej do wykonania prac rewaloryzacji parku w Grabicy.

Oprogramowanie do zarządzania informacjami środowiskowymi i opłatami za korzystanie ze środowiska

Województwo Łódzkie dokonało zakupu licencji i opieki nad systemami informatycznymi do zarządzania informacjami środowiskowymi i opłatami za korzystanie ze środowiska, która umożliwi Marszałkowi Województwa wypełnianie zadań i obowiązków związanych z gromadzeniem ewidencji oraz środków z tytułu korzystania ze środowiska. Projekt zrealizowany został przy wsparciu finansowym Funduszu w kwocie 915.750,00 zł.

5.6 EDUKACJA EKOLOGICZNA (EE)

Realizowanie edukacji ekologicznej społeczeństw jest niezbędnym warunkiem w osiągnięciu zrównoważonego rozwoju. Edukacja ta bowiem umożliwi upowszechnienie idei zrównoważonego rozwoju oraz propagowanie działań spójnych właśnie z tą ideą. Kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję jest jednym z celów ochrony przyrody. W związku z tym WFOŚiGW w Łodzi dofinansowywał jak co roku kolejne zadania z dziedziny edukacja ekologiczna. Wszelkie działania z tym związane mają na celu zwiększenie świadomości oraz wrażliwości ekologicznej zarówno wśród dzieci, młodzieży jak i dorosłych. W 2015 r. Fundusz w zakresie opisywanej dziedziny zawarł 459 umów. W 2015 roku dotacje w tej dziedzinie udzielane były wyłącznie w ramach ogłaszanych przez Fundusz konkursów:

- „Moja wymarzona ekopracownia”;
- „Utworzenie ogródków dydaktycznych przy szkołach i przedszkolach”;
- „Edukacja ekologiczna w szkołach i przedszkolach”;
- „Edukacja ekologiczna mieszkańców województwa łódzkiego”.

Pomoc finansowa w formie udostępnienia środków dla państwowych jednostek budżetowych była udzielana w trybie naboru ciągłego.

Tabela nr 22

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Edukacja ekologiczna w 2015 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umów [zł]	Kwota wypłacona [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]*
Dotacja ogółem	454	13.871.756,91	7.357.205,56	6.466.922,97
Przekazanie środków PJB	5	335.171,00	334.691,35	0,00
Umowy 2015	459	14.206.927,91	7.691.896,91	6.466.922,97
Umowy zawarte w latach ubiegłych			6.608.498,38	705.458,60
Razem wypłaty 2015 r.			14.300.395,29	7.172.381,57

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

Beneficjenci dzięki przyznanym dotacjom mogli realizować różnego rodzaju działania ekologiczne: imprezy dla dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnych o charakterze ekologicznym, zajęcia ekologiczne prowadzone w ramach lekcji związanych z ochroną środowiska, organizowanie zajęć pozalekcyjnych, konkursów, wycieczek do miejsc cennych przyrodniczo, szkolenia, konferencje, seminaria, pokazy mody, festiwale, festyny i pikniki. Edukacja ekologiczna realizowana była również poprzez wydawanie różnego rodzaju materiałów np. folderów, ulotek, map, plakatów, książek, albumów oraz produkcję i emisję filmów, a także audycji radiowych. Fundusz dofinansowywał także zakup pomocy dydaktycznych w celu doposażenia pracowni szkolnych i materiały niezbędne do realizacji programów edukacji ekologicznej.

IV edycja konkursu „Moja wymarzona ekopracownia”

W 2015 r., Fundusz po raz czwarty, w ramach ww. konkursu dofinansował najlepsze projekty polegające na zaplanowaniu i utworzeniu szkolnych pracowni wraz z programem edukacyjnym opartym na ich wykorzystaniu. Pula środków przeznaczonych na dofinansowanie zadań wynosiła 5.408.200,00 zł. Na utworzenie ekopracowni zostało zawartych 167 umów na łączną kwotę 5.375.561,65 zł. Pracownie zostały wyposażone m.in. w: niezbędne pomoce dydaktyczne, tablice interaktywne, meble szkolne oraz gabloty ekspozycyjne, sprzęt audio – video, modernizację pomieszczeń i oświetlenia oraz zakup roślin.

V edycja konkursu „Utworzenie ogródków dydaktycznych przy szkołach i przedszkolach”

W roku 2015 po raz piąty w ramach tego konkursu Fundusz zawarł 32 umowy na łączną kwotę 858.940,51 zł. Pula środków przeznaczonych na dofinansowanie zadań to 858.947,00 zł. Dofinansowano projekty mające na celu zagospodarowanie terenów przyszkolnych i przedszkolnych w celu stworzenia ogródków na potrzeby prowadzenia edukacji ekologicznej i przyrodniczej. Dzięki przyznanej pomocy finansowej szkoły i przedszkola mogły wyposażyć ogródki m.in. w: stacje meteorologiczne, walizki eko - badacza, zegary słoneczne, domki dla owadów, tablice i plansze dydaktyczne, tabliczki do oznaczania roślin, gry lub instalacje dydaktyczne o tematyce przyrodniczej i ekologicznej oraz pojemniki na odpady. Zakupiono również sadzonki roślin wieloletnich, bylin, traw, wykonano prace pielęgnacyjne istniejących drzew i krzewów.

II edycja konkursu „Edukacja ekologiczna w szkołach i przedszkolach”

Kolejna edycja tego konkursu skierowana była do publicznych i niepublicznych przedszkoli, szkół i ich zespołów: podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych oraz specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych z terenu województwa łódzkiego. Pula środków przeznaczonych na dofinansowanie w ramach tego konkursu wynosiła 2.779.640,00 zł. W ramach II edycji konkursu można było ubiegać się o dofinansowanie dla programów edukacyjnych realizowanych w roku szkolnym 2015/2016 z szeregu działań mających na celu wzrost świadomości i wiedzy ekologicznej oraz przyrodniczej odbiorców. Fundusz zawarł 160 umów na łączną kwotę 2.724.953,00 zł.

Fot. nr 3

Ekopracownia w Szkole Podstawowej nr 1 w Żychlinie

Fot. nr 4

Otwarcie Ekopracowni w Gimnazjum nr 1 w Piotrkowie Trybunalskim

I edycja konkursu „Edukacja ekologiczna mieszkańców województwa łódzkiego”.

Po raz pierwszy w 2015 roku Fundusz ogłosił konkurs, którego celem było wyłonienie i finansowe wsparcie w formie dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, najlepszych Projektów pod względem merytorycznym i finansowym na realizację pozaszkolnej edukacji ekologicznej skierowanej do dzieci, młodzieży i dorosłych z województwa łódzkiego. Projekty edukacyjne (zgłoszonych zadań) dotyczyły następujących obszarów merytorycznych:

- gospodarka niskoemisyjna, w tym: racjonalne gospodarowanie energią, jej odnawialne źródła, przeciwdziałanie zmianom klimatu oraz działania związane z obchodami Międzynarodowego Roku Światła;
- ochrona bioróżnorodności i funkcje ekosystemów, z uwzględnieniem promocji walorów przyrodniczych województwa łódzkiego;
- zrównoważone korzystanie z zasobów naturalnych, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki ochrony wód i gospodarki wodnej;

przy czym mogły one dotyczyć ogólnej wiedzy, być skierowane w stronę rozwiązania konkretnego problemu ekologicznego występującego lokalnie/regionalnie lub stanowić element edukacyjny towarzyszący zadaniu inwestycyjnemu rozwiązującemu problemy z zakresu ochrony środowiska.

Pula środków przeznaczonych na dofinansowanie w ramach tego konkursu wynosiła 5.900.000,00 zł. Fundusz zawarł 95 umów na kwotę 4.912.301,75 zł. Dofinansowanie otrzymały m.in. projekty:

- „XVI Międzynarodowy Festiwal Filmów Przyrodniczych im. Wł. Puchalskiego "Szlaki Przyrodniczo - Kulturowe"” realizowane przez Wytwórnnię Filmów Oświatowych Sp. z o. o. w Łodzi;
- „Roweromania - pilotażowy program edukacyjny na rzecz promocji komunikacji rowerowej oraz kształtowania proekologicznych zachowań komunikacyjnych wśród dzieci i młodzieży” realizowany przez Miasto Łódź;
- „Łódzkie jakiego nie znacie - edukacja ekologiczna oraz promocja walorów przyrodniczych Województwa Łódzkiego w mediach regionalnych” realizowany przez Województwo Łódzkie.

Dodatkowo Fundusz zawarł 5 umów z państwowymi jednostkami budżetowymi w 2015 r. na łączną kwotę 335.171,00 zł. Dofinansowanie otrzymały m.in. projekty:

- „Społeczna kampania edukacyjno-informacyjna pn. "Ale Czad!"” realizowany przez Komendę Wojewódzką PSP w Łodzi;
- Przygotowanie materiałów i wydanie publikacji "Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim w 2014 r." realizowany przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Łodzi;
- "Na powódź mam plan" Etap III Projekt edukacji przeciwpowodziowej dla nauczycieli z terenu województwa łódzkiego” realizowany przez Wojewodę Łódzkiego.

Podsumowując uzyskane efekty ekologiczne i rzeczowe w roku sprawozdawczym, z umów zawartych w roku 2015 i umów zawartych w latach ubiegłych, należy stwierdzić, że dzięki pomocy finansowej Funduszu, w programach edukacji ekologicznej bezpośrednio uczestniczyło około **500.000 osób**. Dzięki dofinansowaniu ze środków Funduszu przeprowadzono kampanie informacyjno - edukacyjne, akcje ekologiczne i inne przedsięwzięcia, w których uczestniczyło prawie **300 jednostek**. Zorganizowano około **1.500 wycieczek i warsztatów terenowych** dla dzieci i młodzieży, oraz prawie **700 konkursów**. Fundusz dofinansował uczestnictwo beneficjentów w ponad **1.000 konferencjach, seminariach i szkoleniach**. Dzięki wsparciu Funduszu powstało **167 ekopracowni** szkolnych oraz **32 ogródki dydaktyczne** w całym województwie łódzkim.

5.7 POZOSTAŁE ZADANIA OCHRONY ŚRODOWISKA (ZI)

W ramach tej grupy zadań Fundusz wspierał finansowo w 2015 r. zadania, które zostały zakwalifikowane do następujących grup: nadzwyczajne zagrożenia środowiska, zapobieganie i likwidacja klęsk żywiołowych oraz pozostałe zadania ochrony środowiska, urządzenia i aparatura. W roku sprawozdawczym Fundusz zawarł w ramach tej dziedziny łącznie 56 umów.

Tabela nr 23

„Realizacja umów zawartych w ramach dziedziny Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska w 2015 r.”

Forma dofinansowania	Ilość zawartych umów [szt.]	Kwota umowy [zł]	Kwota wypłacona [zł]	Kwoty planowane do wypłaty w kolejnych latach [zł]*
Pożyczka	12	4.003.367,00	2.723.117,00	1.280.250,00
Dotacja	40	5.669.117,00	4.896.317,60	770.000,00

Przekazanie środków PJB	4	464.666,00	464.666,00	0,00
Umowy 2015	56	10.137.150,00	8.084.100,60	2.050.250,00
Umowy zawarte w latach ubiegłych			711.900,00	0,00
Razem wypłaty 2015 r.			8.796.000,60	2.050.250,00

*kwota po korekcie wynikającej z rozliczenia umowy

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska (zapobieganie i likwidacja poważnych awarii)

W zakresie omawianej grupy zadań Fundusz zawarł 37 umów na łączną kwotę 5.943.448,00 zł. Założeniem opisanych poniżej zadań było doposażenie służb kierujących i biorących czynny udział w akcjach ratowniczych na terenie województwa łódzkiego w sprzęt ratownictwa techniczno-drogowo-ekologicznego, w tym w pojazdy ratownicze, gaśnicze oraz inne.

W powyższej grupie zawierają się 23 umowy zawarte na łączną kwotę 5.319.907,00 zł przeznaczoną na zakup 25 samochodów ratowniczo-gaśniczych wraz z wyposażeniem dla następujących jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej w: **Przyrzorzu, Bilewie, Łowiczu, Bielawach, Nieborowie, Jordanowie, Koluszkach, Prymusowej Woli, Chechle, Sulmierzycach, Boryszowie, Kamocinie, Szydłowie, Rękoraju, Woźnikach, Wilamowie, Silnicy, Chajewie, Nowym Kawęczynie, Ujeździe, Białej, Konopnicy, Saniach Ludwikowie; Powiatu Wieluńskiego oraz Miasta Łodzi**, które dokonało zakupu ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego.

Ponadto zawarto 1 umowę na kwotę 48.000,00 zł z **Powiatem Łaskim** na zakup samochodu zaopatrzeniowego dla potrzeb Państwowej Straży Pożarnej w Łasku oraz 1 umowę na kwotę 20.000,00 zł z **Ochotniczą Strażą Pożarną oddział Ratownictwa Wodnego w Łodzi** na karosację specjalistycznego samochodu na potrzeby ratownictwa wodnego. W ramach umowy m.in. dostosowano kabinę pasażerską do przewozu 9 ratowników, zamontowano półki umożliwiające bezpieczny transport sprzętu ratowniczego wraz ze stojakiem na suche skafandry i butle ze sprężonym powietrzem.

Fot. nr 5

Samochód ratowniczo-gaśniczy dla OSP w Prymusowej Woli

Fundusz podpisał 10 umów na łączną kwotę 192.875,00 zł obejmujących zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego obejmującego agregaty pompowe, narzędzia hydrauliczne oraz inny sprzęt ratowniczy dla Ochotniczych Straży Pożarnych w: **Kolumnie, Chorzeszowie, Kwiatkowicach, Złakowie Kościelnym, Justynowie, Bedoniu, Opocznie, Przedborzu, Godzianowie, Makowie** oraz dla **Gminy Zduńska-Wola**.

WFOŚiGW w Łodzi zawarł 2 umowy z państwową jednostką budżetową – **Komendą Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi** na łączną kwotę 362.666,00 zł. W ramach pierwszej z nich jednostka dokonała zakupu sprzętu do likwidacji skutków występowania żywiołów oraz katastrof budowlanych – aparatów nadciśnieniowych, przecinarek do betonu, detektorów wielogazowych, skafandrów lodowo-ratowniczych, poduszek wysokociśnieniowych, narzędzi hydraulicznych itp. Realizacja zadania przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa z zakresu ratownictwa chemiczno-ekologicznego i ratowniczo-gaśniczego na terenie województwa łódzkiego.

Przedmiotem drugiej umowy był zakup lekkiego specjalnego pojazdu rozpoznawczego z napędem 4x4 z wyciągarką o uciążu do 3t, pojazdu amfibijnego, który ma możliwość dotarcia pługu śnieżnego.

Zapobieganie i likwidacja klęsk żywiołowych oraz pozostałe zadania ochrony środowiska

W tej grupie zadań Fundusz zawarł 19 umów na łączną kwotę 4.193.702,00 zł, w tym 2 umowy o przekazanie środków państwowej jednostce budżetowej na łączną kwotę 102.000,00 zł. Dofinansowanie w obrębie tej grupy zadań przeznaczono m.in. na zakup ciągników rolniczych wraz z osprzętem do utrzymania terenów zielonych w ciągach dróg, koparko ładowarek na potrzeby utrzymywania infrastruktury komunalnej. Pozostałe zadania dotyczyły m. in. zakupu:

- ciągnika wraz z beczką asenizacyjną (Gmina Krzyżanów);
- sprzętu pożarniczego (OSP w Klonowcu Starym);
- sprzętu ratownictwa technicznego dla OSP w Kalenicach (Gmina Łyszkowice);
- podstawowego zestawu ratowniczego PSP-R1 wraz z wyposażeniem szkoleniowym w zakresie udzielania pierwszej pomocy medycznej (OSP Łódź Retkinia);
- kamery termowizyjnej (OSP Konstantynów w Konstantynowie Łódzkim);
- agregatu pompowego do odwiertu geotermalnego "Poddębice GT-2" (Geoterma Poddębice Sp. z o.o.);
- zestawu sprzętowego do prac związanych z utrzymaniem sieci wodno - kanalizacyjnej i urządzeń melioracyjnych na terenie Gminy Osjaków;
- samochodu ciśnieniowego do płukania i udrażniania kanalizacji (Zakład Wodociągów i Kanalizacji "Wod-Kan" sp. z o.o. z siedzibą w Mokrej Prawej).

Środki w wysokości 32.000,00 zł przekazano państwowej jednostce budżetowej – **Wojewódzkiemu Inspektoratowi Ochrony Środowiska w Łodzi** na zakup serwerów na potrzeby systemu gromadzenia i przetwarzania danych o środowisku, co przyczyni się do wzmocnienia zdolności WIOŚ w Łodzi do udzielania informacji o stanie środowiska. **Łódzki Urząd Wojewódzki** dzięki wsparciu w kwocie 70.000,00 zł przeprowadził modernizację wojewódzkiego systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz wojewódzkiego systemu wykrywania i alarmowania. Kluczowym celem realizacji zadania jest utrzymanie łączności, umożliwienie wymiany informacji, monitoring zagrożeń oraz ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach powodziowych i skażeniu chemicznym.

W ramach zadań dotyczących zakupu urządzeń i aparatury Fundusz zawarł 2 umowy na łączną kwotę 84.498,00 zł. **Powiat Opoczyński** otrzymał dotację w wysokości 46.800,00 zł na wykonanie zaplecza technicznego obsługi sprzętu ochrony dróg oddechowych w Komendzie Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Opocznie, zapewniającego bezpieczne i skuteczne prowadzenie działań ratowniczo-gaśniczych podczas likwidacji skutków działania żywiołów oraz poważnych awarii. **PGKiM Sp. z o.o. w Aleksandrowie Łódzkim** otrzymało pożyczkę w wysokości 37.698,00 zł. W ramach umowy Beneficjent dokonał zakupu agregatu prądotwórczego na potrzeby ujęcia wody w Prawęcicach, gm. Aleksandrów Łódzki. Realizacja zadania wpłynie na zapewnienie odbiorcom wody w Prawęcicach ciągłości dostaw. Stały dostęp do wody zapewni także możliwość ochrony przeciwpożarowej terenów zielonych, pól uprawnych, gospodarstw domowych oraz budynków użyteczności publicznej.

6 UMORZENIA

W roku sprawozdawczym 2015 do Funduszu wpłynęło 86 wniosków o częściowe umorzenie pożyczek oraz rozpatrzono 6 wniosków złożonych w 2014 r., z czego:

- 78 wniosków rozpatrzono pozytywnie;
- 5 wniosków zostanie rozpatrzonych w 2016 r.;
- 4 wnioski nie uzyskały pozytywnej oceny formalnej lub merytorycznej;
- 1 wniosek uzyskał negatywną decyzję Zarządu;
- 2 wnioskodawców zrezygnowało z ubiegania się o umorzenie;
- 2 wnioski nie uzyskały akceptacji Zarządu.

W 2015 r. pozytywnie rozpatrzono 78 wniosków. Decyzje w sprawie umorzenia podejmowane były przez:

- Zarząd Funduszu, który dokonał umorzenia 43 pożyczek na łączną kwotę 5.664.498,85 zł;
- Radę Nadzorczą, która dokonała umorzenia 35 pożyczek na łączną kwotę 7.398.583,26 zł.

Kwota umorzenia Sektora Finansów Publicznych, w tym JST – 5.844.388,10 zł;

Kwota umorzenia innych jednostek, poza sektorem publicznym – 7.218.694,01 zł.

Zgodnie z „Zasadami...” 29 beneficjentów (w tym 8 jednostek samorządu terytorialnego) w roku sprawozdawczym zdecydowało się na wystąpienie z wnioskiem o umorzenie bez konieczności wskazania przeznaczenia środków z częściowego umorzenia na realizację kolejnego zadania proekologicznego. Łączna suma przyznana na ten cel wyniosła 5.534.264.64 zł.

Fundusz w 2015 r. zawarł 49 umów o umorzenie na łączną kwotę 7.528.817.47 zł, wskazując w nich przeznaczenie umorzonej kwoty na realizację innego zadania proekologicznego.

Tabela nr 24

„Zestawienie umorzonych pożyczek przez WFOŚiGW w Łodzi w 2015 r. w podziale na dziedziny ochrony środowiska”

Dziedzina	Ilość umów	Kwota udzielonej pożyczki [zł]	Kwota umorzona [zł]	Procent umorzonej pożyczki	Struktura umorzeń [%]
Ochrona Zasobów Wodnych	27	10.927.668,25	3.922.006,38	35,89	30,02
Ochrona Powietrza	35	25.840.754,58	7.200.426,41	27,86	55,12
Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi	8	3.257.999,16	883.619,47	27,12	6,77
Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska	8	2.587.168,00	1.057.029,85	40,86	8,09
Razem:	78	42.613.589,99	13.063.082,11	-	100,00

Dodatkowo w 2015 r. Zarząd podjął decyzję w sprawie umorzenia całości zobowiązania pozostałego do spłaty tj. kapitału w kwocie 100.361,05 zł wynikającego z umowy pozasądowej zawartej z beneficjentem spoza sektora finansów publicznych.

W związku z powyższym łączna kwota umorzeń w roku sprawozdawczym wyniosła 13.163.443,16 zł.

7 REALIZACJA DOTACJI W FORMIE DOPLĄT DO OPROCENTOWANIA KREDYTÓW BANKOWYCH

W 2015 r. o dotację WFOŚiGW w Łodzi w formie dopłaty do oprocentowania kredytu bankowego wpłynęły 4 wnioski, z których 2 zostały zaopiniowane pozytywnie, a 2 podlegać będą dalszej ocenie w 2016 r. Łączna kwota dotacji do zawartych 2 umów kredytowych wyniosła 490.413,00 zł.

Decyzję o dofinansowaniu otrzymały:

- Spółdzielnia Mieszkaniowa "Przodownik" z siedzibą w Tomaszowie Mazowieckim na realizację zadania: „Redukcja emisji poprzez remont instalacji odpylania spalin w kotłowni wraz z remontem kotła WR-5 i wykonaniem automatyki”;
- NORAUTON S.A. (dawniej Fabryka Maszyn i Urządzeń Technologicznych POLMATEX - WOLMA S.A) na realizację zadania „Termomodernizacja i prace budowlane hali produkcyjno-magazynowej oraz modernizacja oświetlenia zewnętrznego i wewnętrznego hali przy ul. Henrykowskiej 16 w Zduńskiej Woli”.

Realizacja powyższych zadań pozwoli na redukcję emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery tj.: pyły – 9,767 Mg/rok, SO₂ – 3,279 Mg/rok, NO_x – 1,0194Mg/rok oraz CO₂ – 440,1685 Mg/rok.

Łącznie w 2015 r. w formie dopłat do oprocentowania wypłacono środki w wysokości **1.138.984,30 zł**. Planowana kwota do wypłaty w kolejnych latach z tytułu zawartych umów wynosi 14.562.851,17 zł.

8 NAGRODY ZA DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ INNE WYDATKI DOTACYJNE

8.1 NAGRODY

W 2015 r. ogłoszono II edycję konkursu „EkoAktywni” o nagrodę WFOŚiGW w Łodzi. Jego celem było nagrodzenie organizacji pozarządowych i osób fizycznych za działalność na rzecz ochrony środowiska na terenie województwa łódzkiego.

Konkurs ogłoszony był w następujących kategoriach:

- organizacja pozarządowa;
- osoba fizyczna, w podkategoriach:
  - ochrona siedlisk przyrodniczych;
  - edukacja ekologiczna.

Do Konkursu można było zgłaszać:

- organizacje pozarządowe prowadzące działalność proekologiczną oraz uzyskujące efekty ekologiczne co najmniej na terenie województwa łódzkiego, realizujące projekty i programy m.in. z zakresu edukacji ekologicznej, ochrony przyrody, zrównoważonego rozwoju, profilaktyki zdrowotnej dzieci i młodzieży, aktywizujące społeczność lokalną, kreujące liderów;
- osoby fizyczne podejmujące działania prowadzone na terenie województwa łódzkiego w dwóch podkategoriach: ochrona siedlisk przyrodniczych i edukacja ekologiczna.

Zwycięzcą konkursu w kategorii „organizacja pozarządowa” i zdobywcą nagrody I stopnia w wysokości 20.000 zł, została Fundacja „Jaś i Małgosia.

Zwycięzcami w kategorii – osoba fizyczna w poszczególnych podkategoriach zostali:

Podkategoria – ochrona siedlisk przyrodniczych

– Nagroda I stopnia: Margerita Kahan	kwota: 10.000,00 zł;
– Nagroda II stopnia: Ewa Kuskowska-Piotrowska	kwota: 5.000,00 zł;
– Nagroda II stopnia: Kazimierz Urbanek	kwota: 5.000,00 zł;
– Nagroda III stopnia: Iwona Bogacińska	kwota: 4.000,00 zł;
– Nagroda III stopnia: Tomasz Abratkiewicz	kwota: 4.000,00 zł;
– Nagroda III stopnia: Adam Kotlarski	kwota: 4.000,00 zł;
– Wyróżnienie: Przemysław Jadowski	kwota: 3.000,00 zł.

Podkategoria – edukacja ekologiczna

– Nagroda I stopnia: Anna Kamińska	kwota: 5.000,00 zł.

Łącznie w konkursie na nagrody rozdysponowano **60.000,00 zł**.

W 2015 r. ogłoszono II edycję Konkursu „Ekologiczny magister i doktor” o nagrodę WFOŚiGW w Łodzi. Jego celem było wyłonienie najlepszych, pod względem naukowym i praktycznym, prac magisterskich i rozpraw doktorskich z dziedziny ochrony środowiska oraz nagrodzenie ich autorów.

Do Konkursu mogli przystąpić absolwenci, którzy obronili pracę magisterską lub doktorską w roku akademickim 2014/2015, w szkołach wyższych mających siedzibę na terenie województwa łódzkiego.

Konkurs ogłaszany został w następujących kategoriach i podkategoriach:

– Ekologiczny magister:

- Nauki ekonomiczno-społeczne;
- Nauki przyrodnicze;
- Nauki techniczne.

– Ekologiczny doktor.

Zgłoszeniu do konkursu w kategorii Ekologiczny magister podlegały prace w następujących obszarach tematycznych:

- Systemy zarządzania środowiskowego;
- Smart Cities (Inteligentne miasta);
- Zrównoważona energia;
- Ekologia stosowana (sozologia).

Łączna pula środków rozdysponowanych w ramach konkursu wyniosła **70.000,00 zł**. Nagrodzono autorów 4 rozpraw doktorskich i 8 prac magisterskich.

Laureatami Konkursu zostali:

- **w kategorii Ekologiczny doktor**, każdy z laureatów otrzymał nagrodę w wysokości 7.000 zł. Nagrody otrzymali:
  - Izabela Zając z Uniwersytetu Łódzkiego za pracę „Obszary Natura 2000 w ochronie roślinności nieleśnej województwa łódzkiego”;
  - Dawid Bandierz z Politechniki Łódzkiej za pracę „Dynamika emisji zanieczyszczeń z przelewów burzowych kanalizacji ogólnospławnej z wykorzystaniem sensorów on-line”;
  - Katarzyna Król – Domańska z Politechniki Łódzkiej za pracę „Fitoremediacja gleb zanieczyszczonych metalami ciężkimi”;
  - Katarzyna Matusiak z Politechniki Łódzkiej za pracę „Biologiczna deodoryzacja pomiotu kurzego”.
- **w kategorii Ekologiczny magister**, każdy z laureatów otrzymał nagrodę w wysokości 5.000 zł. Nagrody otrzymali:
  - Piotr Lenartowicz z Uniwersytetu Łódzkiego za pracę „Ocena skuteczności sekwencyjnego systemu sedymentacyjno – biofiltracyjnego w oczyszczaniu wód burzowych”;
  - Anna Fetraś z Politechniki Łódzkiej za pracę „Wymiennik ciepła do zbiorów wodnych jako dolne źródło ciepła układów grzewczych z pompą ciepła”;
  - Michał Górecki z Uniwersytetu Łódzkiego za pracę „Chlorki jako wskaźnik geogenicznego zasolenia wód powierzchniowych i gruntowych w obszarze wysadu solnego Rogoźno”;
  - Karolina Czarny z Uniwersytetu Łódzkiego za pracę „Badanie wpływu terpenów na zielenicę *Chlorella vulgaris*”;
  - Łukasz Michalski z Politechniki Łódzkiej za pracę „Koncepcja zastosowania mechatronicznego systemu odzysku energii opartego na technologii ORC dla środków transportu komunikacji miejskiej”;
  - Paulina Kołatek z Uniwersytetu Łódzkiego za pracę „Czynniki determinujące przestrzenny rozkład planktonu w Zbiorniku Sulejowskim – zależność między czynnikami hydrologią i elementami biotycznymi w aspekcie jakości wody”;
  - Dominika Ogrodowczyk z Politechniki Łódzkiej za pracę „Projekt instalacji pracującej w układzie energii skojarzonej zasilanej biogazem”;
  - Michał Lipian z Politechniki Łódzkiej za pracę „Projektowanie wirnika małej siłowni wiatrowej za pomocą numerycznej symulacji przepływów; analiza, porównanie i dobór metodyki”.

W 2015 r. ogłoszono **V edycję konkursu „Ekobelfry”** o nagrodę WFOŚiGW w Łodzi. Konkurs ten od samego początku jego istnienia cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem. Jest to największy ze wszystkich Konkursów ogłaszanych przez Fundusz i dla jego laureatów przeznaczona jest największa pula nagród. Celem konkursu było nagrodzenie najbardziej aktywnych nauczycieli oraz placówek oświatowych realizujących ponadprogramowe działania z zakresu edukacji ekologicznej. Do konkursu wpłynęło 135 zgłoszeń.

Tabela nr 25
„Zgłoszenia do konkursu „Ekobelfry 2015” w podziale na kategorie”

		Kategoria	
		Ekobelfer	Ekoszkola
Podkategoria	przedszkole	14	18
	szkoła podstawowa	21	23
	gimnazjum	14	14
	szkoła ponadgimnazjalna	9	8
	szkoły specjalne i ośrodki szkolno-wychowawcze	8	6
		66	69

Łączna pula środków rozdysponowanych w ramach konkursu „Ekobelfry 2015” wyniosła **95.000,00 zł**.
W kategorii Ekobelfer nagrodzono 20 najlepszych nauczycieli, a w kategorii Ekoszkola 15 najlepszych placówek oświatowych.

W kategorii **Ekoszkola - podkategoria Przedszkole** laureatami zostali:

1. Miejskie Przedszkole nr 1 w Głownie,
2. Przedszkole Samorządowe nr 4 im. J. Brzechwy w Zelowie,
3. Przedszkole Miejskie nr 17 w Łodzi.

W kategorii **Ekoszkola - podkategoria Szkoła Podstawowa** laureatami zostali:

1. Szkoła Podstawowa im. Z. Grzybowskiej w Straszowie,
2. Szkoła Podstawowa nr 10 im. B. Zwolińskiego w Sieradzu,
3. Szkoła Podstawowa nr 41 im. Wł. Jagiełły w Łodzi.

W kategorii **Ekoszkola - podkategoria Gimnazjum** laureatami zostali:

1. Gimnazjum im. J. Kochanowskiego w Rzeczyca,
2. Gimnazjum im. Jana Pawła II w Bednie,
3. Gimnazjum w Leśmierzu.

W kategorii **Ekoszkola - podkategoria Szkoła Ponadgimnazjalna** laureatami zostali:

1. Zespół Szkół Drzewnych i Ochrony Środowiska im. M. Kopernika w Radomsku,
2. Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 8 im. S. Staszica w Łodzi,
3. I Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Łasku.

W kategorii **Ekoszkola - podkategoria Szkoły Specjalne i Ośrodki Szkolno-Wychowawcze** laureatami zostali:

1. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. J. Tuwima w Stemplewie,
2. Zespół Szkół Specjalnych im. M. Grzegorzewskiej w Zduńskiej Woli,
3. Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Sieradzu.

8.2 INNE WYDATKI DOTACYJNE

Zwrot gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych przez sztuczne zbiorniki wodne.

Zgodnie z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 lipca 2006 r. w sprawie zwrotu gminom utraconych dochodów z tytułu zwolnienia z podatku od nieruchomości, będących własnością Skarbu Państwa, gruntów pokrytych wodami jezior o ciągłym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych oraz gruntów zajętych przez sztuczne zbiorniki wodne, Fundusz przekazał gminom: Tomaszów Mazowiecki, Wolbórz, Pęczniew oraz Gminie i Miastu Warta łączną kwotę 14.184,00 zł.

8.3 PRZELEWY REDYSTRYBUCYJNE

Na podstawie Ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej, Fundusz przekazał 98 jednostkom samorządu terytorialnego łączną kwotę **168.144,42 zł** ze środków pochodzących z opłat produktowych za opakowania.

IV. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU W ZAKRESIE REALIZACJI PROGRAMU OPERACYJNEGO INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO

Jednym z obszarów działalności WFOŚiGW w Łodzi jest realizacja zadań związanych z pełnieniem roli Instytucji Wdrażającej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2007-2013. Funkcja ta została powierzona Funduszowi na mocy Porozumienia z Ministrem Środowiska zawartego 25 czerwca 2007 r. (z późn. zm.). Podpisane Porozumienie służy realizacji osi priorytetowych: I „Gospodarka wodno-ściekowa” oraz II „Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi”, dla projektów o wartości poniżej 25 milionów euro.

Wdrażanie I i II osi POIiŚ

Wartość całkowita projektów wyniosła na koniec 2015 r. prawie 440 mln zł, w tym dofinansowanie z Unii Europejskiej stanowiło ponad 250 mln zł.

W ramach wszystkich 21 wdrażanych projektów w 2015 r. wypłacono na rzecz beneficjentów 39.786.049,52 zł. Kwota certyfikowanych wydatków kwalifikowanych w 2015 r. wyniosła 46.807.117,31 zł.

Tabela nr 26
„Umowy POIiŚ podpisane w 2015 r.”

Nazwa Beneficjenta	Tytuł projektu	Wartość całkowita [zł]	Dofinansowanie POIiŚ [zł]
Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Pabianicach	Kompleksowa dokumentacja dla kanalizacji sanitarnej w osiedlu Dąbrowa w Pabianicach	119.679,00	82.705,00
Grupowa Oczyszczalnia Ścieków Sp. z o.o. w Kutnie	Rozbudowa Grupowej Oczyszczalni Ścieków w aglomeracji Kutno	18.235.366,67	7.521.940,49

Ww. umowy zostały podpisane w wyniku pozytywnej oceny wniosków o dofinansowanie złożonych w ramach konkursu organizowanego w 2014 r.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Zgodnie z podpisanym w dniu 25 listopada 2015 r. Porozumieniem w sprawie powierzenia zadań związanych z realizacją Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 w zakresie osi priorytetowej II Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej powierzył Wojewódzkiemu Funduszowi realizację następującego zakresu działań:

- przygotowanie i przeprowadzanie warsztatów dla wnioskodawców;
- wsparcie wnioskodawców w przygotowaniu wniosków o dofinansowanie;
- kontroli na miejscu realizacji projektów.

Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego i mieszkaniowego oraz przedsiębiorców w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE

W 2015 r. WFOŚiGW w Łodzi został partnerem NFOŚiGW w zakresie przygotowania projektu, który ma na celu utworzenie ogólnopolskiego systemu doradztwa w zakresie gospodarki niskoemisyjnej, opartego o strukturę doradców zapewniających wsparcie z poziomu regionalnego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorców, a także zwiększenie świadomości społeczeństwa w obszarze efektywności energetycznej i odnawialnych źródeł energii. Projekt ten przeznaczony jest do dofinansowania z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 w ramach I Osi Priorytetowej „Zmniejszenie emisyjności gospodarki”. W realizację projektu zaangażowanych jest 4 pracowników posiadających odpowiednią wiedzę i umiejętności, które uzyskali podczas szeregu szkoleń i warsztatów, zakończonych egzaminem.

V. DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA

W 2015 r. kontrolowane były zadania dofinansowywane ze środków Funduszu w formie pożyczek, w tym pożyczek pomostowych, dotacji w tym na częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych, przekazania środków państwowym jednostkom budżetowym oraz zadania realizowane ze środków pochodzących z częściowego umorzenia pożyczek. Kontrole dokonywane były na każdym z etapów związanych z udzielaniem, realizacją i rozliczaniem przyznanego dofinansowania tj. na etapie:

- złożenia wniosku;
- realizacji umowy;
- po zakończeniu realizacji zadania;
- w okresie trwałości zadania.

Kontrole wykonywane były przez pracowników Funduszu zarówno w siedzibach Wnioskodawców i Beneficjentów, jak i też w miejscach realizacji zadań.

W 2015 r. Fundusz przeprowadził 954 kontrole zadań, których celem było sprawdzenie:

- rzeczywistego stanu przygotowania zadania do realizacji i możliwości jego dofinansowania ze środków Funduszu;
- zgodności ilościowej i jakościowej realizowanej inwestycji z dokumentacją techniczną oraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym;
- umieszczenia informacji o dofinansowaniu zadania ze środków Funduszu, zgodnie z zapisami umowy;
- zgodności kosztów realizacji zadania określonych w umowie z harmonogramem rzeczowo-finansowym oraz ze stanem faktycznym i z protokołami odbioru robót lub dostaw;
- zachowania przez Beneficjentów utrzymania trwałości zadania;
- stanu zabezpieczeń rzeczowych do umowy.

Tabela nr 27

„Ilość przeprowadzonych kontroli w podziale na dziedziny oraz rodzaje kontrolowanych zadań”

Dziedzina	Ilość kontroli [szt.]
Ochrona Powietrza	250
Ochrona Zasobów Wodnych	207
Ochrona Przyrody i Krajobrazu	100
Gospodarka Odpadami i Ochrona Powierzchni Ziemi	158
Badania Naukowe i Ekspertyzy/Monitoring Środowiska	6
Edukacja Ekologiczna	86
Pozostałe Zadania Ochrony Środowiska	63
Rodzaj kontrolowanego zadania	870
Wnioski o częściowe umorzenie	47
Wykorzystanie środków z częściowego umorzenia	37
Razem wszystkie kontrole przeprowadzone w 2015 roku	954

Protokoły z przeprowadzonych w 2015 r. kontroli zawierały uwagi i zalecenia pokontrolne na następujących etapach:

- złożenia wniosku o przyznanie dofinansowania – w 100 przypadkach;
- realizacji umowy – w 108 przypadkach;
- złożenia wniosku o częściowe umorzenie pożyczki – w 13 przypadkach;
- wykorzystania środków pochodzących z częściowych umorzeń pożyczek – w 8 przypadkach;
- wniosku w formie dokonywania częściowych spłat kapitału kredytów bankowych – w 2 przypadkach.

Najczęściej ujawnianymi uchybieniami były m.in. nieprawidłowe ustalanie przez Wnioskodawców/Beneficjentów kwalifikacji kosztów, rozbieżności pomiędzy zakresem rzeczowym wskazywanym w dokumentacji w Funduszu a faktycznym jego wykonaniem, nie umieszczenia przez Beneficjentów informacji o współfinansowaniu zadania ze środków WFOŚiGW w Łodzi.

W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007-2013 w 2015 r. przeprowadzono kontrole nw. projektów:

- „**Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie aglomeracji Koluszek**”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-00-059/13-00 realizowaną przez Gminę Koluszki. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 15.01.2015 do 28.01.2015.
- „**Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Gminie Łask**”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-00-110/13-00 realizowaną przez Gminę Łask. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 24.02.2015 do 02.03.2015.
- „**Rozbudowa wraz z modernizacją systemu zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych aglomeracji Kutno**”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-00-310/12-00 realizowaną przez Miasto Kutno. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 07.05.2015 do 20.05.2015.
- „**Rozbudowa kanalizacji sanitarnej na terenie aglomeracji Radomsko**”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-00-014/13-00 realizowaną przez Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 27.07.2015 do 07.08.2015.
- „**Uporządkowanie gospodarki ściekowej w mieście Skierniewice**”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-00-343/12-00 realizowaną przez Zakład Wodociągów i Kanalizacji „WOD-KAN Sp. z o.o. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 15.10.2015 do 23.10.2015.
- „**Rozbudowa Grupowej Oczyszczalni Ścieków w aglomeracji Kutno**”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr POIS.01.01.00-00-004/15-00 realizowaną przez Grupową Oczyszczalnię Ścieków Sp. z o.o. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 18.11.2015 do 20.11.2015.

Ustalenia z kontroli przeprowadzonych u Beneficjentów wykazały uchybienia. Na dzień sporządzania niniejszego sprawozdania zostały one wdrożone w 5 projektach. Dla projektu realizowanego przez GOŚ Sp. z o.o. w Kutnie Fundusz jest w trakcie weryfikacji wdrożonych zaleceń pokontrolnych.

W ramach zawartego w dniu 04.09.2013 r. Porozumienia w sprawie powierzenia niektórych czynności w ramach Krajowego Systemu Zielonych Inwestycji, zawartego pomiędzy Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie a Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zostały przeprowadzone kontrole dla nw. projektów:

- „**Modernizacja oświetlenia ulicznego w Rawie Mazowieckiej**”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr 177/2014/WN-05/OA-ES-ZI/D realizowaną przez Miasto Rawa Mazowiecka. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 19.08.2015 do 21.08.2015;
- „**Modernizacja systemu oświetlenia drogowego w Łodzi** w ramach programu priorytetowego NFOŚiGW „System zielonych inwestycji (GIS – Green Investment Scheme) Część 6) SOWA – Energooszczędne oświetlenie uliczne”, na który zawarto umowę o dofinansowanie Nr 243/2014/Wn-05/OA-ES-ZI/D realizowaną przez Miasto Łódź. Kontrolę przeprowadzono w dniach od 22.09.2015 do 24.09.2015. W wyniku ustaleń zespół kontrolny wykazał uchybienia i na ich podstawie wydał zalecenia pokontrolne. Beneficjent wdrożył działania naprawcze w 2015 r.

VI. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA

W 2015 r. w Funduszu prowadzono działalność promocyjną na podstawie „Strategii Promocji i Komunikacji Marketingowej Marki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na lata 2011-2014” przyjętej przez Zarząd Funduszu we wrześniu 2011 r. oraz „Strategii promocji i komunikacji marketingowej marki Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi - aktualizacja na lata 2014 – 2015” przyjętej przez Zarząd Funduszu w kwietniu 2014 r.

Działalność Funduszu promowano podczas:

- Targów Budowlanych INTERBUD 2015;
- MIXERA Regionalnego;
- II Międzynarodowego Forum Ekologicznego w Kołobrzegu;
- VIII Europejskiego Forum Gospodarczego.

Promocja działalności WFOŚiGW w Łodzi w 2015 r. była prowadzona także na łamach prasy regionalnej. Publikowano artykuły propagujące postawy proekologiczne, informujące o inwestycjach dofinansowywanych przez Fundusz oraz o ofercie finansowej dedykowanej różnym grupom Beneficjentów. W 2015 r. ukazały się:

- dodatki specjalne do Dziennika Łódzkiego EKO – DZIENNIK w całości poświęcone działalności WFOŚiGW w Łodzi;
- artykuły w dodatkach do Dziennika Łódzkiego „Kocham Łódź”;
- publikacje dystrybuowane wraz z gazetą „Nasze Miasto”;
- kreacje reklamowe w ekologicznych dodatkach do Gazety Wyborczej (wydanie łódzkie) oraz do gazety Metrocafe;
- kreacje reklamowe na łamach Gazety Wyborczej (wydanie łódzkie).

Większość z powyższych publikacji prasowych ukazywała się także na łamach serwisów internetowych poszczególnych gazet, dzięki czemu mogła do nich dotrzeć większa grupa odbiorców.

Fot. nr 6

Publikacje promocyjne Funduszu

W 2015 r. wyemitowano na antenie TVP SA Oddział Terenowy w Łodzi cykl 9 odcinków programu "Banalnie naturalnie", który mówił o tym jak indywidualne zachowania wpływają na otaczające nas środowisko. Informacje zawarte w cyklu programów były kluczem do aktywnego poszerzenia wiedzy i świadomości ekologicznej widzów. Emitowany w tak zwanym „prime time” tj. w godzinach największej oglądalności, program cieszył się dużym zainteresowaniem widzów. To kolejny przykład działań łączących promocję oferty Funduszu z edukacją ekologiczną mieszkańców województwa łódzkiego.

Ponadto Fundusz prowadził także inne działania promocyjne, takie jak:

- strona internetowa www.zainwestujwekologie.pl, która jest najbardziej aktualnym i najszybszym źródłem informacji. Wszystkie informacje związane z działalnością Funduszu były na bieżąco aktualizowane. Strona jest przejrzysta i czytelna dla Beneficjentów;
- profil WFOŚiGW w Łodzi na portalu społecznościowym Facebook, który polubiło ponad 600 osób. W dobie internetu i aktywności społeczeństwa na tego typu portalach Fundusz na bieżąco włącza się w działania ważne dla środowiska naturalnego województwa i kraju, informuje o prowadzonej działalności, przekazuje aktualne wydarzenia, promuje konkursy i zaprasza do udziału w nich;

- W dniu 15 grudnia 2015 r. w Centrum Promocji Mody Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi, przy ul. Wojska Polskiego 121 odbyła się uroczysta Gala, podczas której zostały podsumowane Konkursy ogłaszane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi w 2015 roku: **II edycja Konkursu „EkoAktywni”**, **II edycja Konkursu „Ekologiczny magister i doktor”** oraz **V edycja Konkursu „Ekobelfry” za rok szkolny 2014/2015**. Laureaci zostali uhonorowani nagrodami pieniężnymi w ogólnej kwocie 230.000,00 zł. Wydarzeniu temu towarzyszyło duże zainteresowanie mediów. Galę swoją obecnością zaszczylicili przedstawiciele Urzędu Miasta Łodzi, Burmistrzowie i Wójtowie. Podczas uroczystej Gali laureaci Konkursu „EKOBELFRY” Miejskie Przedszkole nr 1 w Głownie zaprezentowali pokaz mody ekologicznej, którą wykonali przy pomocy wychowawców i rodziców. Pokaz wzbudził wiele emocji i zyskał uznanie w oczach ekspertów z Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi.

Fot. nr 7

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi
Organizacja

Wskaźnik odpowiedzi 0%, dzień lub więcej na odpowiedź
Odpowiadaj szybciej, aby zdobyć oznaczenie

Polubienia: 611 +8 w tym tygodniu
Izabela Piwowarska Jędrzejczak i 124 innych znajomych

3 osób było tutaj 0 w tym tygodniu

Wyświetl aktualności ze stron
Zobacz posty z innych stron

Zaproś znajomych do polubienia tej strony

Zasięg 870 postów w tym tygodniu

Promuj stronę za 41 zł
Dotrzyj do jeszcze większej liczby osób w Łódź
[Promuj stronę](#)

Status Zdjęcie / film Oferta, wydarzenie +

Napisz coś...

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi
Opublikowane przez: Kaśka Szyposzyńska [?] · 46 min ·

Nowy Program Priorytetowy WFOŚiGW w Łodzi "Rekultywacja składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne zlokalizowanych na terenie województwa łódzkiego".

Zapraszamy do złożenia wniosku o dofinansowanie. Informacje na temat Programu znajdują się na stronie internetowej Funduszu www.zainwestujwekologie.pl w zakładce dla Beneficjentów.
#WFOŚiGWwŁodzi #ochronaśrodowiska #ekologia #rekultywacja #odpady #programpriorytetowy

**REKULTYWACJA SKŁADOWISK ODPADÓW
INNYCH NIŻ NIEBEZPIECZNE I OBOJĘTNE
ZLOKALIZOWANYCH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO**

Fanpage Funduszu na portalu społecznościowym Facebook.com

Fot. nr 8

Gala podsumowująca Konkursy ogłaszane przez WFOŚiGW w Łodzi w 2015 r.

Fot. nr 9

Gala podsumowująca Konkursy ogłaszane przez WFOŚiGW w Łodzi w 2015 r.

Gala podsumowująca Konkursy ogłaszane przez WFOŚiGW w Łodzi w 2015 r.

Patronat Zarządu

WFOŚiGW w Łodzi obejmował Patronatem Honorowym szereg wydarzeń o zasięgu ogólnopolskim i wojewódzkim, a także wspierał przedsięwzięcia o zasięgu gminnym, powiatowym i lokalnym. Poprzez Patronat, Zarząd Funduszu chciał wyróżnić przedsięwzięcia o szczególnym charakterze, promować zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju oraz wzmacniać wizerunek WFOŚiGW w Łodzi jako lidera w zakresie ochrony środowiska na terenie województwa łódzkiego.

Patronatem Honorowym Zarządu WFOŚiGW w Łodzi w 2015 r. objęto:

- II etap Ogólnopolskiego Konkursu Upcyklingowy Zawrót Głowy zatytułowany „Zakręcony Pokaz Mody”;
- Konferencję "Poprawa efektywności energetycznej budynków podmiotów gospodarczych i jednostek samorządu terytorialnego";
- VII Piknik ekologiczny "Lato pod drzewami" w Arboretum SGGW w Rogowie;
- II Międzynarodowe Forum Ekologiczne w Kołobrzegu;
- XVI Międzynarodowy Festiwal Filmów Przyrodniczych im. Wł. Puchalskiego;
- „Pociągami do ekologii” – wycieczki ekologiczne dla dzieci i młodzieży i miłośników jazdy rowerem;
- VII Festiwal Nauki Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Skierniewicach pod hasłem "BIOGOSPODARKA PROMUJE ŁÓDZKIE”;
- "System Ekozarządzania i Audytu (EMAS) - cykl szkoleń i konferencji dla samorządów";
- "Odnawialne źródła energii przyszłością i źródłem dochodów w rolnictwie - cykl szkoleń";
- Festyn pt. Zmieniając nawyki chronisz Ziemię i klimat;
- Ogólnopolski Konkurs Upcyklingowy Zawrót Głowy;
- Wojewódzki Konkurs Filmów Przyrodniczych EKO-KADR;
- Konferencję pt. NOWA POLITYKA MIEJSKA praktyka - wyzwania - obszary badań.

Działalność promocyjna Funduszu w 2015 r. wpłynęła niewątpliwie na wzrost zainteresowania zakresem możliwości finansowania przez Fundusz różnego rodzaju inwestycji na terenie województwa łódzkiego. Tematyka związana z ochroną środowiska coraz bardziej zyskuje na popularności, co widoczne było zarówno w zwiększonej ilości składanych wniosków w 2015 r., jak i w zmianie, jaka następuje w świadomości mieszkańców województwa łódzkiego w zakresie konieczności ochrony środowiska naturalnego.

VII. INWESTYCJE KAPITAŁOWE

Papiery wartościowe

Na dzień 31.12.2015 r. Fundusz posiadał jednostki uczestnictwa w funduszu inwestycyjnym PIONEER ZRÓWNOWAŻONY FIO zaewidencjonowane w 1993 r. w cenie nabycia 200 tys. zł oraz w 2006 r. i 2007 r. w cenie nabycia 7 tys. zł (nabyte w ramach spełnionego świadczenia dodatkowego rozliczanego w okresach miesięcznych), wycenione na dzień bilansowy po cenach rynkowych na kwotę 722,9 tys. zł.

Posiadane udziały i akcje

WFOŚiGW w Łodzi posiadał udziały i akcje w innych jednostkach nabyte przed 2015 r. W roku sprawozdawczym Fundusz nie nabywał udziałów i akcji.

Tabela nr 28

„Stan posiadanych przez Fundusz udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego na dzień 31.12.2015 r.”

Nazwa spółki	Liczba posiadanych aktywów	Udział procentowy Funduszu
Geotermia Mazowiecka S.A.	180.000 szt. akcji	11,92%
Mazovia S.A. w upadłości	941 szt. akcji	poniżej 1%
PZL-KALISZ S.A.	170 szt. akcji	poniżej 1%
Geotermia Uniejów Sp. z o.o.	4.000 szt. udziałów	41,20%
EKO-REGION Sp. z o.o.	1.010 szt. udziałów	10,10%
ZEC w Łowiczu Sp. z o.o.	4.122 szt. udziałów	51,02%
Spółki notowane na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych		
mBank S.A.	7.100 szt. akcji	poniżej 1%
VISTULA S.A.	10.720 szt. akcji	poniżej 1%
MIT Mobile Internet Technology S.A.	4.400 szt. akcji	poniżej 1%

VIII. SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA ROCZNEGO PLANU FINANSOWEGO WFOŚiGW W ŁODZI NA ROK 2015

Tabela nr 29

„Realizacja Roczego Planu Finansowego WFOŚiGW w Łodzi na 2015 r. [kwoty w tys. zł]”

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (pierwotny)	Plan (po zmianach)	Wykonanie Planu	Procent wykonania [5/4]
1	2	3	4	5	6
I.	Stan Funduszu na początek roku z tego:	897.765,00	905.228,00	905.228,05	100,00
1.	Rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne i prawne	5.507,00	6.911,00	6.910,76	100,00
2.	Udziały i akcje	17.471,00	18.205,00	18.204,89	100,00
3.	Środki pieniężne	209.194,00	219.314,00	219.314,08	100,00

Lp.	Wyszczególnienie	Plan (pierwotny)	Plan (po zmianach)	Wykonanie Planu	Procent wykonania [5/4]
1	2	3	4	5	6
4.	Papiery wartościowe w tym:	780,00	789,00	789,93	100,12
4.1.	papiery wartościowe Skarbu Państwa	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.	papiery wartościowe jednostek samorządu terytorialnego	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Należności	669.168,00	666.597,00	666.597,74	100,00
5.1.	w tym z tytułu udzielonych pożyczek	667.468,00	664.220,00	664.219,75	100,00
5.1.1.	w tym jednostkom sektora finansów publicznych	198.932,00	177.093,00	177.092,72	100,00
6.	Pozostałe aktywa	50,00	50,00	49,85	99,71
7.	Zobowiązania (minus)	4.305,00	6.638,00	6.638,21	100,00
7.1.	w tym z tytułu pożyczek	0,00	0,00	0,00	0,00
7.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00
II.	Przychody	152.195,00	164.152,00	167.064,86	101,77
1.	Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych	75.200,00	84.615,00	85.308,71	100,82
1.1.	Wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska	75.000,00	84.400,00	85.048,25	100,77
1.2.	Wpływy z tytułu administracyjnych kar pieniężnych	200,00	215,00	260,45	121,14
2.	Nadwyżka dochodów gmin i powiatów z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych	60.000,00	60.198,00	60.197,71	100,00
3.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego	0,00	0,00	0,00	0,00
3.1.	Przychody z tytułu dotacji z budżetu państwa w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00
3.1.1.	dotacje otrzymane na cele bieżące	0,00	0,00	0,00	0,00
3.1.2.	dotacje otrzymane na cele inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.	Przychody z tytułu dotacji z budżetów jednostek samorządu terytorialnego w tym:	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.1.	dotacje otrzymane na cele bieżące	0,00	0,00	0,00	0,00
3.2.2.	dotacje otrzymane na cele inwestycyjne	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	Środki otrzymane z Unii Europejskiej ¹⁾	1.460,00	1.321,00	1.320,39	99,95
5.	Przychody finansowe	15.500,00	17.948,00	20.097,36	111,98
5.1.	w tym odsetki z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek	14.000,00	13.800,00	14.786,69	107,15
5.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	3.000,00	3.700,00	3.707,77	102,64
6.	Pozostałe przychody	35,00	70,00	140,69	200,99
III.	Koszty	173.381,00	149.033,00	125.721,85	84,36
1.	Dotacje w tym:	128.000,00	108.300,00	93.411,45	86,25
1.1.	dotacje na cele bieżące	25.500,00	29.000,00	23.132,41	79,77
1.1.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	20.500,00	25.100,00	19.038,90	75,85
1.2.	dotacje na cele inwestycyjne	75.500,00	55.800,00	49.316,58	88,38
1.2.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	64.600,00	49.700,00	43.344,78	87,21
1.3.	dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych	2.700,00	1.500,00	1.138,98	75,93
1.3.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	41,00	40,00	32,11	80,28
1.4.	spłaty kapitału kredytów bankowych	24.300,00	22.000,00	19.823,47	90,11
1.4.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00
1.5.	dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji	0,00	0,00	0,00	0,00
1.5.1.	w tym przekazywane jednostkom sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00
2.	Środki przekazywane państwowym jednostkom budżetowym za pośrednictwem rezerwy celowej budżetu państwa	5.000,00	4.600,00	4.205,31	91,42
3.	Umorzenia pożyczek	20.000,00	15.000,00	13.163,44	87,76

3.1.	w tym jednostkom sektora finansów publicznych	11.242,00	8.200,00	3.130,28	38,17
4.	Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska i gospodarki wodnej niezwiązaną z wykonywaniem obowiązków pracowników administracji rządowej i samorządowej	500,00	237,00	225,00	94,94
5.	Inne wydatki na rzecz ochrony środowiska	100,00	100,00	14,18	14,18
6.	Koszty działalności organów i biura w tym:	17.871,00	17.831,00	13.237,50	74,07
6.1.	wynagrodzenia i składki od nich naliczane w tym:	13.012,00	13.012,00	10.851,09	83,39
6.1.1.	wynagrodzenia	11.000,00	11.000,00	9.295,97	84,51
6.1.2.	składki na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych	1.756,00	1.756,00	1.380,06	78,59
6.1.3.	składki na Fundusz Pracy	256,00	256,00	175,07	68,39
6.2.	zakup towarów i usług	3.982,00	3.982,00	1.873,83	47,06
7.	Koszty finansowe		2.305,00	1.374,18	59,62
7.1.	w tym płatności odsetkowe wynikające z zaciągniętych zobowiązań	1.290,00	0,00	0,00	0,00
7.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00
8.	Pozostałe koszty operacyjne	620,00	620,00	90,68	14,63
IV.	Stan Funduszu na koniec roku w tym:	879.579,00	920.347,00	946.571,06	102,85
1.	rzeczowy majątek trwały oraz wartości niematerialne i prawne	26.342,00	27.746,00	21.900,31	78,93
2.	udziały i akcje	17.471,00	17.675,00	17.890,99	101,22
3.	środki pieniężne	82.271,00	134.719,00	161.889,31	120,17
4.	papiery wartościowe w tym:	740,00	708,00	722,96	102,11
4.1.	papiery wartościowe Skarbu Państwa	0,00	0,00	0,00	0,00
4.2.	papiery wartościowe jednostek samorządu terytorialnego	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Należności	754.668,00	745.720,00	747.808,78	100,28
5.1.	w tym z tytułu udzielonych pożyczek	752.968,00	743.220,00	746.239,76	100,41
5.1.1.	w tym jednostkom sektora finansów publicznych	233.390,00	201.993,00	204.051,14	101,02
6.	Pozostałe aktywa w tym:	50,00	50,00	48,97	97,95
6.1.	pozostałe należności	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	Zobowiązania (minus)	4.963,00	6.271,00	3.690,26	58,85
7.1.	w tym z tytułu pożyczek	0,00	0,00	0,00	0,00
7.1.1.	w tym od jednostek sektora finansów publicznych	0,00	0,00	0,00	0,00
V.	Środki na wydatki majątkowe własne ²⁾	21.037,00	21.037,00	15.099,34	71,78

1) w przypadku gdy fundusz jest beneficjentem końcowym środków z Unii Europejskiej (instytucją realizującą projekt), należy: w tej pozycji wpisać kwotę otrzymaną z UE, a po stronie kosztów przy konkretnych wydatkach podać, ile wydatkowano środków otrzymanych z UE, poprzez dodanie pozycji „w tym finansowanie z UE”.

2) środki na wydatki majątkowe nie zmniejszają stanu funduszu na koniec roku.

Plan pierwotny – Plan zatwierdzony uchwałą Rady Nadzorczej Nr 130/XI/2014 z dnia 26 listopada 2014 roku.

Plan po zmianach – Plan zmieniony uchwałą Rady Nadzorczej Nr 120/XI/2015 z dnia 23 listopada 2015 roku.

IX. ZAŁĄCZNIKI

1. Realizacja Planu Finansowego Wsparcia WFOŚiGW w Łodzi na 2015 rok;
2. Efekty rzeczowe i ekologiczne uzyskane w poszczególnych dziedzinach ochrony środowiska.